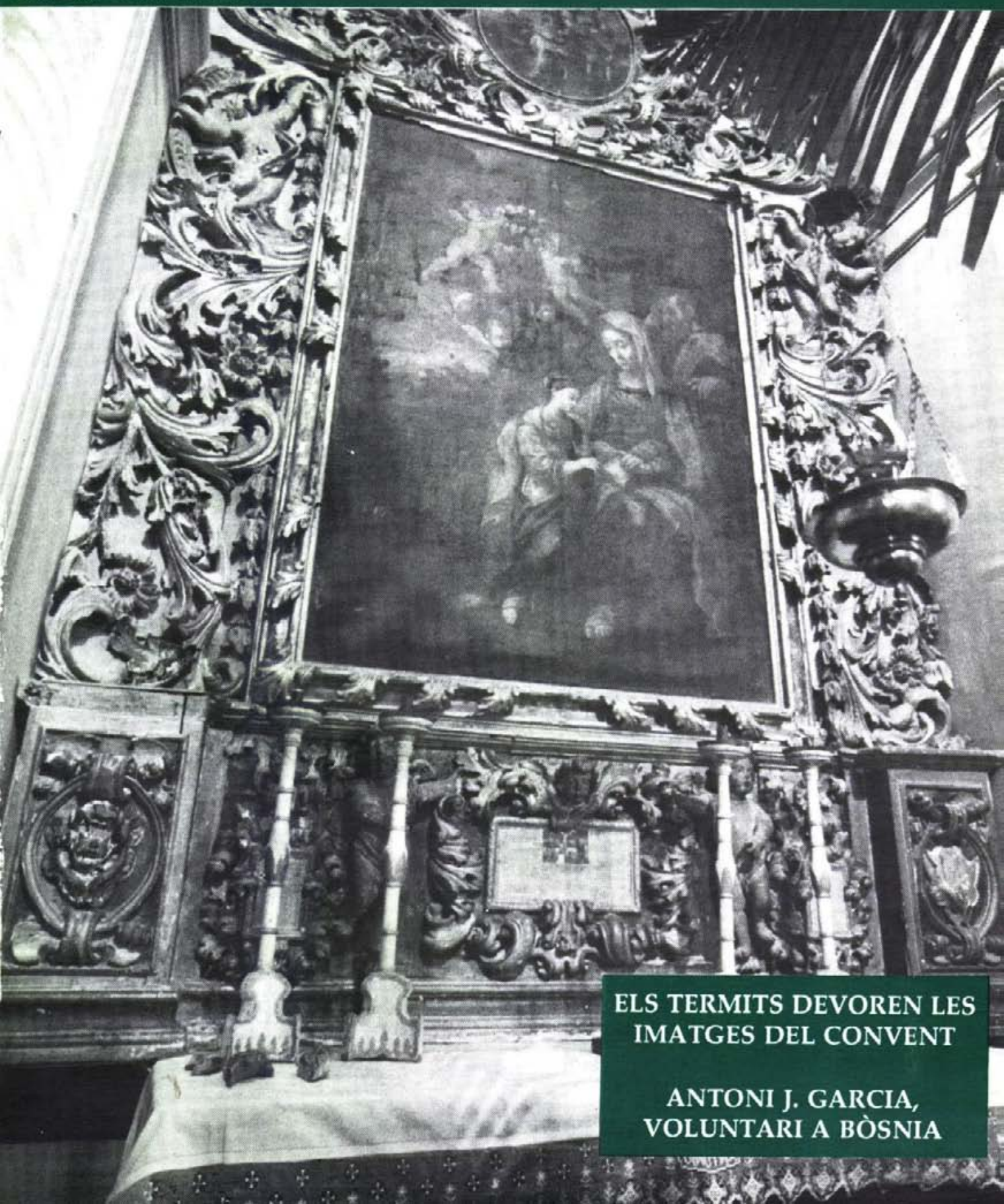




LLUCMAJOR

de pinte en ample

Gener 1993 - n. 130 - 150 PTA



ELS TERMITS DEVOREN LES
IMATGES DEL CONVENT

ANTONI J. GARCIA,
VOLUNTARI A BÒSNIA

100 cl.



45% vol.

AROP
d'en
GORI
F. Vidal

Elaborado por Destilerías F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s.n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7 5497 Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182 PM

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any XII



EDITA:
Obra Cultural Balear de
Llucmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Llucmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:
Sebastià Alzamora
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Lluís Caldes
Celso Calviño
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Mates Garcias
Miquel Janer
Franc Jaume
Coloma Julià
Antoni Llompert
Benet Llompert
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Mates Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubi
Jaume Salvà
Josep Sacarès
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socas
Joan Socas
Gabriel Thomàs
Arnau Tomás
Jeroni Tomás
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Bàrbara Verdura
Francesc Verdura

SECCIÓ ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana
Col·laboren:
Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:
M. Clar
Fotos Fermín
C. Julià
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

Editorial conjunta de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca

No volem la macropresó a Mallorca

El pla directori de construcció de centres penitenciaris del Ministerio de Justicia de l'Estat preveu la construcció d'una macropresó a Mallorca. La ubicació d'aquesta presó encara és una incògnita, malgrat que ja s'hagin apuntat algunes possibilitats a la zona del raiguer i a Palma.

La macropresó és una ciutat presó, ja que és el conjunt de 14 minipresons de 68 presos -enrevoltats de parets de 4 metres d'altitud- a més de tot un conjunt de serveis -minihospital, edifici cultural, edificis de serveis, piscina coberta, poliesportiu cubert, etc.-, que precisa d'unes 40 hectàries de terreny pla i sense cotes aprop, amb una necessitat d'aigua de 36 tonnes/hora. Tindrà una cabuda de 950 reclusos, la qual cosa contradiu la Llei General Penitenciària (1979) i recomanacions del Consell d'Europa que xifren la cabuda màxima en 350.

La construcció d'aquesta ciutat presó a la vora de qualsevol poble mallorquí suposa un greu impacte i irreparable dany: impacte ambiental degut a l'elevat nombre d'hectàries en zona plana que necessita, a la torre de vigilància de 40 metres; impacte econòmic, destrucció de zones de conreus i influència sobre altres sectors; impacte social, degut a la possible instal·lació d'uns 600 funcionaris -amb les seves famílies- al mateix poble, que capgirarien la seva vida quotidiana i que aquest no podria assimilar, creant-se una situació de conflicte. Impacte social que no es produeix a una ciutat.

La ciutat presó tindrà molt més serveis que qualsevol poble de la part forana mallorquina, i això no és just.

La presó de Palma -ara en diuen Centre Penitenciari- té uns 625 reclusos, quan la seva cabuda és sols de 400. Possiblement ha quedat petita, però al mateix temps està saturada de presos preventius -en espera de judici-. S'ha de cercar una solució, que pot radicar en l'ampliació de l'actual -hi ha terrenys suficients als seus voltants prevists d'ús penitenciari al Pla General d'Ordenació Urbanística de Palma-, agilitzar els processos judicials, reformar penes i condemnes.

L'actual presó està a una zona de desenvolupament urbanístic per habitatges, la regularització de zona de serveis penitenciaris a zona urbanitzable dispararia el valor econòmic dels terrenys. Ens trobam davant una nova operació especulativa? Què hi ha al capdavant del Pla directori?

Els experts en presons i juristes opinen que la presó és una escola de delinqüents i un destrossar a la persona que no ho és, que la macropresó sols es rentable econòmicament, que no va totalment encaminada a la reinserció del delinqüent i en detriment de l'atenció al reclus i que calen solucions més humanitzades i penes alternatives com: arrestament de cap de setmana, regim obert, pisos d'acollida, treballs útils a la comunitat i de reseriment a les víctimes del delictes.

És evident que la macropresó no és una necessitat social, que no és una solució. Però cal trobar una solució a l'augment de la delinqüència, realitzada per persones en seriores dificultats personals i socials, en una societat cada cop més competitiva i insolidària. Cal anar al bessó del problema d'evitar l'aparició de delinqüents: campanyes de prevenció, ajuts a famílies problemàtiques -amb membres presos-, de promoció sociolaboral de joves en dificultats, reinserció del reclus, reforma del codi penal -canvi cap a penes comunitàries-, agilitzar els processos judicials -és a dir dotar a l'administració de justícia dels recursos que precisa-.

La solució de la macropresó és la més fàcil i que permet més guanys econòmics, però està buida de contingut humà, buida i enfora del problema que preten solventar.

I és ben clar i evident, no volem la macropresó a Mallorca.

Plenari de l'Ajuntament (28-12-92)

Arnau Tomàs

CONSTRUCCIÓ DE LA PRIMERA FASE DEL POLÍGON INDUSTRIAL

Els temes sobre la convalidació de despeses de l'Ajuntament, la convocatòria d'una plaça d'arquitecte i la concessió de la I fase de construcció del Polígon Industrial, varen ser els temes més importants i discutits per l'oposició socialista, en els llocs dels quals continuava faltant el regidor Tomàs Garcias, sense explicacions sobre la seva reiterada absència de les sessions plenàries.

El punt número 5, sobre la convalidació d'una factura de més de dos milions de pessetes per al pagament del transformador elèctric del camp d'esports de s'Arenal va ser discutit pel portaveu del PSOE, Joan Monserrat, el qual va dir que aquesta factura data de l'any 91 i que això suposava un retard excessiu i dona una mala imatge de l'Ajuntament. El batle va replicar que és un deute que prové del consistori socialista i que s'hagué de convalidar perquè l'expedient no és correcte i textualment va afegir que «el sistema era per via d'urgència i no ho feren, com molts altres desajustaments realitzats durant el govern socialista».

Sobre la convocatòria i les bases per a la provisió d'una plaça d'arquitecte amb caràcter interí, Joan Monserrat va opinar que dues places d'arquitecte li semblen excessives, «és una despesa que es pot suprimir en vista de l'actual endeutament del Consistori». El batle va contestar dient que si la plaça és d'interí no representa una càrrega, sinó que és més rendible econòmicament que no pagar arquitectes particulars, com ho varen fer ells amb l'obra de l'avinguda Miramar, a s'Arenal, la qual va suposar una despesa de 10 milions per aquest concepte, i va afegir textualment «quantitat més que suficient per als honoraris del nou arquitecte». A continuació va replicar Monserrat, que obres com les de Miramar no es fan tots els dies, i Gas-

par Oliver, altra volta, va contestar que n'hi ha moltes de programades, com la de l'ampliació del cementiri que supera els 200 milions.

Fora de l'ordre del dia i per via d'urgència es va aprovar la construcció de la I fase del Polígon Industrial, a l'empresa Ferrer Pons Hnos. per 200 milions de pessetes, amb una baixa del 20% sobre el pressupost de contracte ja que s'han produït nou ofertes de compra de solars. Un altre cop, el portaveu de l'oposició va votar en contra del tema aduint que no es considerava correcte dur-lo per la via d'urgència essent tan important i sense passar per comissions. També va manifestar que una baixa de 80 milions sobre el pressupost és molt i per això molt perillós sobre la correcta realització de l'obra.

ALTRES ASSUMPTES

També es varen aprovar aquests altres temes:

-Aprovació del compte general de 1991. Monserrat va dir que tancar aquest compte a zero no li semblava correcte. El batle va dir que sí i va votar en contra el PSOE.

-Aprovació de la modificació d'ordenances de les taxes de recollida de residus sòlids, abastiment d'aigua i sanejament.

-Ordenar l'enderrocament d'una construcció il·legal.

-Aprovació de recepció de la Urbanització de Tollerich, en els polígons A i B.

-Modificació del projecte d'urbanització del Polígon Industrial de Son Noguera, per exigències de la reforma de la carretera Lluçmajor-S'Arenal.

JA ÉS NOSTRA ARA, SÍ



Rendibilitat Financera - Fiscal
24,31%

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

T'OFERIM
a partir de 100.000 Pts
L'OPORTUNITAT
d'adquirir o remodelar,
PER FI, LA TEVA CASA.

ELS TEUS ESTALVIS
mentrestant, rendiran
AL MÀXIM.

9,31% TAE

+

15% Desgravació Fiscal*

i quan et decideixis

"SA NOSTRA"

pot ajudar-te, i

**MULTIPLICAR
x 5**

ELS TEUS ESTALVIS

en un favorable Crèdit Habitatge

¡VINE, INFORMA'TI
a qualsevol oficina.

Així de fàcil!



Tres joves llucmajorers moren la Nit de Nadal en accident de cotxe

Gregori Salvà Mòjer i Joan Amengual Rosselló, de 20 anys, i Joan Josep Martínez Vaquer, de 19, varen morir la matinada del passat dia 25 en un accident de trànsit a la carretera de Campos quan tornaven de celebrar la Nit de Nadal. El cotxe on viatjaven els tres amics va sortir de la calçada i va xocar contra un dels pontets de formigó que permeten l'accés a les finques de l'entorn, prop de l'entrada a Campos.

Aquesta tragèdia va endolar les festes de Nadal a la nostra ciutat. Els funerals conjunts, oficials el dia de Sant Esteve, varen ésser un impressionant testimoni de solidaritat amb les famílies dels tres amics. La joventut de les víctimes, tres al·lots molt coneguts a la vila, va commocionar tot el poble. Alguns dels actes festius previstos per a dia 26 varen ésser suspesos, concretament un recital de poemes per a gent jove.

Després de l'accident, els cossos dels tres joves varen ésser traslladats al cementiri de Campos i a l'Institut forense de Manacor i enterrats a Lluçmajor passat el migdia del dissabte dia 26.

Tota la premsa local va destacar la perillositat de la carretera de S'Arenal a Campos i la trampa mortal que amaguen els nombrosos pontets de formigó construïts després de les darreres inundacions. El batle de Campos, Sebastià Roig, va suggerir als diaris la reforma de la via. La notícia també va afectar profundament molts de campaners, alguns assistiren als funerals.

Un dels difunts era força conegut a Campos.

Els accidents de trànsit són la primera causa de mortalitat entre la població jove del nostre país.

Nota de la redacció

L'increment de número de pàgines i tiratge, així com el cost d'edició d'aquesta revista ens obliga a augmentar el preu de la publicació de 125 a 150 pts. i igualment haurem d'encarir lleugerament els preus dels anuncis. Recordau que el preu de 125 pts. s'ha mantingut des del gener del 1990.

Confiam que sabreu entendre la necessitat d'aquesta mesura i esperam, com sempre, la vostra col·laboració.

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR



Miquel Cardell, premiat per la Premsa Forana



A la vuitena edició de premis concedits per la Premsa Forana de Mallorca «Lluçmajor de pinte en ample» va obtenir el premi Ponent pels articles d'opinió de Miquel Cardell «Quaderns del Fum Major».

Els altres premis concedits foren per a Pere J. Calafat de la revista «Coanegra» de Santa Maria, guanyador del premi Llevant a la millor informació, entrevistes i reportatges. El premi Migjorn, destinat a la investigació històrica va ser per a Francesc Canuto, col·laborador de «Mel i Sucre» de Sant Joan. El premi Tramuntana a la millor fotografia va ser concedit al conjunt de portades de la revista «Ressò» de Campos.

Enguany es va concedir també un premi a Rafel Bordoy per la seva tasca d'ordenació i catalogació de l'hermeroteca de l'APFM i a Llorenç Femenias de la revista «Artà» per la seva col·laboració.

(Foto: Garcia)



DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

AGENT OFICIAL




automòbils

C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

Concert de Nadal

El passat denou de desembre, a les vuit i mitja del vespre, l'Escola de Música de Llucmajor, al Convent de Sant Bonaventura, ens oferí, un any més, un Concert dels seus alumnes.

Autors com Mendelssohn, Haendel, i Domingo, entre d'altres, foren presents a les actuacions que feren el Cor Mixt, les Corals Infantils I i II, l'Orquestra de Cambra, l'Orquestra de Percussió i el Conjunt Instrumental.

L'orquestra de percussió, dirigida per Vicens Fontelles, fou la més aclamada amb la interpretació de la cançó popular «El tamboriler».

Tancà la vesprada la cançó popular «Jingle bells» arrançada per E. Pastor i interpretada pel conjunt instrumental de tal forma que deixà un molt bon gust de boca a un públic que omplia gairebé tot el Convent.

Reis

L'organització de la Festa dels Reis ens comunicà, gairebé a l'hora de tancar la redacció, que aquest any les propines obtingudes, tant per la recollida de paquets, com per la seva repartida, serien donades al Santuari de Gràcia amb el fi de col·laborar, en la mesura del que sigui possible, a la seva conservació.

Seràn entregades al Rector de la Parròquia unes 268.000 pessetes, quantitat que s'ha recollit enguany,

perquè ell les destini a aquest fi.

Necessari és comentar que d'aquesta quantitat se n'ha bestret més o manco un deu per cent, el qual s'ha destinat a CARITAS i així ajudar perquè tots els nins de Llucmajor puguin tenir la seva jugueta.

Els joves es manifesten a plaça



Dimecres, dia 22 de desembre es decidia al Parlament la modificació de la Llei d'Espais Naturals, segons la qual molts dels terrenys fins ara considerats protegits, podran ser urbanitzats. Per aquest motiu, un centenar d'estudiants de l'Institut de Batxillerat Maria Antònia Salvà, de Llucmajor, es manifestaren, en un acte testimonial, davant de l'Ajuntament, portant una pancarta significativa amb la frase PROU CIMENT.

Slògans com «Canyellas, rural, urbanitza el teu corral», «Menys milions, més albons», «Ja està bé, ja basta!», «Oé, President, basta ja de ciment», foren cantants a l'uníson per aquests joves a les 12 del migdia d'un dia de mercat. La TV Llucmajor hi fou present així com la premsa local.

Durant un minut, els manifestants romangueren en silenci i el regidor de Joventut, Sr. Ferré, a l'entrada i sortida de l'Ajuntament fou rebut amb una pitada general.

Foto: M. Clar



**RESTAURANT
PIZZERIA**

TORRE DE CALA PI

Urb. TORRE DE CALA PI

LLUCMAJOR - MALLORCA

ESPECIALITATS

Pizzas
Carns al forn
Peixos

OBERT TOT L'ANY

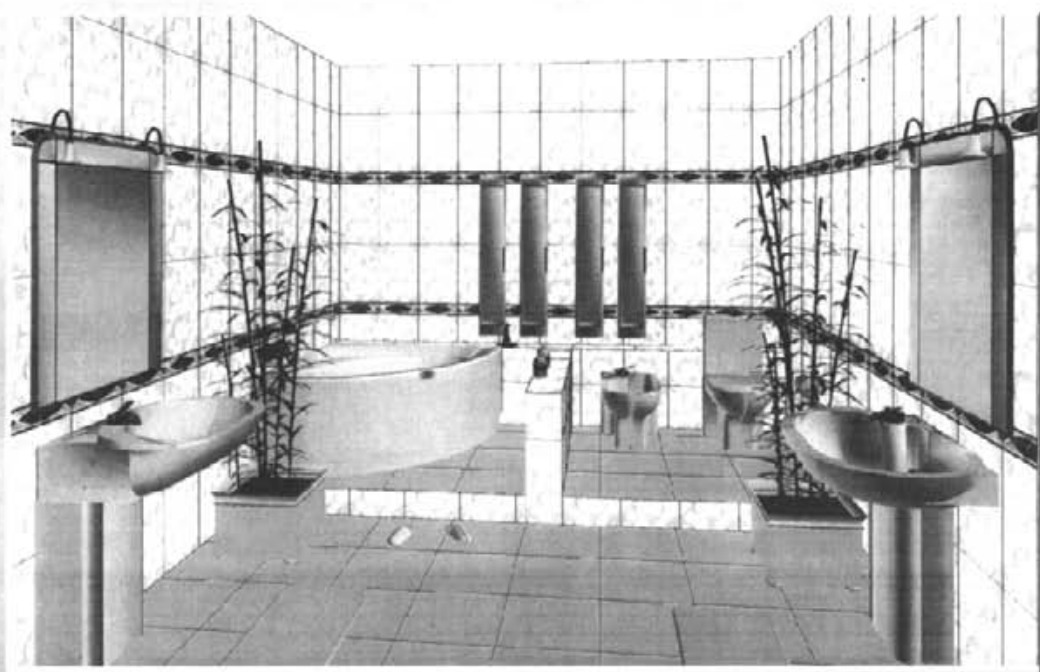
FIAT

Servei Oficial

TALLERS

CAÑELLAS - ROTGER

C/ Hispanitat, 17-19 Tel. 66 06 47 (Llucmajor)



¿Cómo es el cuarto
de baño de sus sueños?
**Véalo ahora
a todo color.**



Roca

DIBA DISEÑO
INTEGRAL DEL BAÑO

Hoy mismo, gracias a
nuestro ordenador,
podrá ver
en MASSANELLA
su nuevo cuarto de baño ROCA.



A todo color y en tres dimensiones,
sin que le falte ni un detalle: bañera,
sanitarios, revestimientos cerámicos,
grifería, complementos... Todo tal y
como usted había soñado
y sin empezar las obras.

Venga a MASSANELLA y deje de soñar.



MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

S'Arenal

Quasi acabades les obres del nou polisportiu cobert

Tomeu Sbert

Aquest mateix mes de gener s'inauguraran les instal·lacions del nou polisportiu cobert a s'Arenal. Una millora, sentida i esperada des de fa anys. L'Ajuntament de Lluçmajor, impulsor d'aquesta obra, confecciona un atractiu programa d'actes per estrenar el polisportiu, situat al recinte del Camp Municipal d'esports, prop de la nova urbanització de «Son Verí Nou».

Les noves instal·lacions, amples i convencionals, són sistema mòdul-4 i serà un dels recintes més grans de l'illa en aquest tipus d'instal·lacions esportives.

La pista central té 4'5 metres per 27'5. Entre altres esports es podrà practicar el bàsquet, voleiball, futbollet, gimnàstica rítmica, demostracions atlètiques... També són adequades aquestes instal·lacions per esportistes minusvàlids.

La despesa d'aquestes obres ha passat els 200 milions i es compta amb altres ajudes de caràcter oficial.

EL PRESIDENT CAÑELLAS EN UNA INAUGURACIÓ

Dies passats es va procedir a la benedicció (a cura del P. Jordi Perelló) i inauguració d'un nou local social per a l'Associació de la III edat; el local és situat a la carretera militar, als baixos del que va ser l'hotel «Feli-pe».

Hi hagué la presència i parlaments del president del Govern balear, Gabriel Cañellas, el president del CIM, Joan Verger, el dels associats de la III edat, Rafel Socies.

NOVA JUNTA DIRECTIVA

La nova junta directiva de la comunitat de propietaris de Badia gran han quedat constituïda per Miquel Trias, com a president; Josep Payeres, vice-president; Josep. M. Ruano, secretari; Vicens Vila, secretari i Nila



El president Cañellas a s'Arenal

Alou, Miquela Miralles, Pere Ramos, Antoni Hurtado, Ismael Martínez i Pere Carbonell, vocals. El delegat municipal, Miquel Mut.

NOTÍCIES BREUS

-La revista «s'Unió de s'Arenal» compleix, aquest mes, cinc anys de vida.

-Lluís Mediero, professor de tennis, donarà uns curssets intensius a les instal·lacions esportives de «Son Verí Nou», on ja funciona l'escola Luna-López.

-La festa d'arribada dels Reis d'Orient a s'Arenal va constituir tot un èxit. Desembarcament espectacular al club nàutic, vistosa caravana i repartiment de joguines a la Plaça dels Nins i a domicilis particulars.

-Les celebracions religioses de Nadal i Cap d'any han constituït una autèntica manifestació de fe.

-En futbol anam de capa caiguda,

l'equip de tercera, l'UD Arenal duu camí de davallar a Preferent. Confïem en algun miracle. Miracle futbol·ler, s'entén...

-Per cert, la presidenta Cati Mes-tres vol retrobar-se amb la política. Diu que de la mà d'Unió mallorquina.

-Ruben Cano, l'ex-internacional de l'atlètic de Madrid, vendrà (diuen) a s'Arenal, per veure evolucionar el jugador juvenil Miquel Castaño. Per ventura el portaran a l'equip presidit per Gil i Gil.

-Un gran fogueró i una impressionant festa va tenir lloc dia 9, al vespre, a la Plaça dels Nins. Molta gent, música al viu, torrada, etc... amb la col·laboració dels Ajuntaments de Lluçmajor i de Palma.

-Diuen que devers s'Arenal es construirà la pista de més dimensions d'Europa en proves de «Karting». Aquest complex es dirà «circuit ca n'Aulet».

-I feliç i venturós any 1993, amics.

Quina és la vostra opinió sobre la crisi econòmica actual?

MARIA ANTONIA
ARTIGUES BOSCANÀ.
Calçats Catany



-Creim que de fet hi ha crisi. La darrera que va patir el nostre sector es va poder superar amb imaginació, qualitat i disseny, i també desgraciadament es varen perdre

molts llocs de treball, que en gran part es varen poder recuperar dins d'altres sectors d'activitat econòmica. Aquesta situació fa que el sector del calçat, opinant, es trobi preparat per afrontar situacions adverses en condicions més favorables que d'altres. De totes formes la regressió és general i això fa pensar que la manera de superar-la passarà per una reforma del model econòmic fins ara vigent.

ANTONI CLAR
CATANY.
Queviures Clar.

-La meua opinió sobre la



crisi és que els petits comerços no hem estat convidats al banquet. Sí, a pagar-lo, i la cosa pitjor és que de convidats d'Honor hi tenen les grans superfícies. Llàstima! Molts d'anys i bon profit.

JOSEFINA GARCIA
MUÑOZ.
Perruqueria Fina



-Aquesta crisi ve donada per la tensió que la nostra economia ha venut suportant a un intent d'equiparació amb altres

CAMISOTES
XANDALLS

PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07820 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÈFON 66 04 22

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

CAP DE SETMANA A LA NEU

Sortida: Palma-Saragossa, dia 29 de gener a les 7 h.
Tornada: Saragossa Palma, dia 31 de gener a les 22'45 h.
Hotel Mitia Pensió - PREU: 21.800 PTA.



I ara també al **SUPERMERCAT PROHENS** de dilluns a divendres de les 19 a les 21 hores
Tel. 12 01 64. LLUCMAJOR

C/ Maria Antònia Salvà, 38
Tels. 26 74 50 - 26 54 58
S'ARENAL

economies del seu entorn, de tal manera que una crisi a nivell mundial ha fet a nivell nacional s'hagi romput qualsevol equilibri. És necessari trobar el nostre lloc i no voler ser més del que som.

MIQUEL RUBI CARDELL.
Seat-Audi-Volkswagen



-Si hi ha crisi? I molta! Les causes d'aquesta crisi al sector dels automòbils ve donada sobretot per tres punts fonamentals:

d'una banda la qualitat del producte que venem, que no té reparació; d'una altra, de la pressió fiscal que rebem sobre els preus fixats i en tercer lloc, de la manca de llocs de treball que hi ha al poble de Lluçmajor. Hem de ser realistes i en ocasions, oblidar-nos de la premsa; hi ha moltes dificultats per aguantar tots els negocis d'automòbils.

JOAN SALVÀ TOMÀS.
Gerent construccions Mas-Salvà.

-Sí, personalment crec que hi ha crisi i GROSSA. A més, la crisi és general; afecta tots els gremis i co-



merços.

La meua opinió sobre les causes de la crisi en el sector de la Construcció són: les empreses són acríbllades entre imposts, administració, inspectors, bancs, centrals sindicals, etc.; i han perdut la confiança i no inverteixen. Si no hi ha inversió no hi ha creació de nous llocs de treballs no

sols en el ram de la Construcció —al qual pertany i del que form part a la Junta Consultiva de l'Associació Patronal d'Albanyileria de les Balears—; sinó també en els altres sectors.

Baix del meu punt de vista una bona solució per reduir l'Atur i de passada la Crisi, és donar confiança a les empreses (que al cap i a la fi són les que han d'acollir els treballadors); i reduir la pressió fiscal que sobre elles recau.

A Espanya cada cop hi ha menys gent que paga (en no treballar) i més que cobra (aturats, jubilats) i això té un límit.

Per tant jo demanaria com a solució un canvi en la política econòmica del govern a fi que torni la inversió.



SUNFLOWERS

ESCOLA D'IDIOMES

ANGLÈS * ALEMANY * FRANCÈS * ESPANYOL PER A ESTRANGERS

- * Per a nins, joves i adults * Metodologia activa amb audiovisuals
- * Tots els nivells * Professorat nadiu titulat
- * Grups reduïts * Cursos preparatius per a exàmens oficials

Endemés:

**Classes de repàs d'anglès per als
exàmens de setembre d'EGB, BUP i FP**

A Campos:

Matrícula oberta des del 15 de juny
(horabaixes)

Inici de cursos: 29 de juny
(dematins i horabaixes)

INFORMAU-VOS AL C/ Major, 12-1r.

(Edifici «La Caixa»)

07030 Campos. Tel. 65 28 98

OFICINA PRINCIPAL: C/ Martí Costa, 4-1r. Tels. 28 40 03 - 45 41 61 - 07013 PALMA

Quaderns del Fum Major

De Reis, Magies, i els inevitables de sempre

Quan llegeixis aquesta pàgina de fum, pacient Lector, ja serà pels voltants de Sant Antoni, i és probable que algun fogueró recordi amb fum i festa el buit dels bells costums de colcades i cançons de picat amb els quals honraven el sant i la festa els llucmajorers de no fa tants d'anys.

Mentre jo escric, nins i nines de la vila no han perdut encara la il·lusió, cada cop més efimera a la nostra societat, de les joguets que, a balques per quasi tots, acaben de descarregar dels seus camions de somn els màgics Reis d'Orient. Amb tota la seva glòria i esplendor, amb guarniments regis i novells, arribaren com sempre a la plaça en aquesta multitudinària teatralització de fantasies a la qual tots participam. I em sembla bell i esperançador que tantes persones col·laborin desinteressadament a materialitzar any rera any el prodigi de l'arribada (*arribatus sumus in Cala Pinorum...*) i del màgic repartiment a domicili. Una bella amiga m'ho deia, allà mateix, a plaça, ja hauràs vist que el batle ha parlat enguany de pares i mares... Vagi per fet el reconeixement i la felicitació (i una reflexió: la normalitat lingüística només és, al capdavant qüestió de sensibilitat i bon gust, de ganes). Com em va semblar justa l'il·lusió des de la balconada presidencial al versificador reial per excel·lència, Tomeu Sbert (i perquè no a la pacient directora d'escena que és Magdalena Servera?).

A aquest cronista els Reis li arribaren enguany amb un mes llarg d'anticipació: em dugueren un ordinador nou, que és l'eina que us per anar escrivint aquestes notes. Però un problema de distribució comercial ha retardat l'arribada de l'impressora que permet materialitzar fora de la memòria electrònica de l'estri els escrits. I ja teniu, ara fa un mes, Na Coloma fent passes a veure qui en tenia una que anàs bé. Devers mitja

dotzena de bons amics i col·laboradors de la revista arribaren a anar moguts en la recerca. Finalment va ésser en Miquel de l'Impremta Moderna qui, just obrint la botiga després del pont de la Mare de Déu, va posar màquines i feina que arreglaren el tràmit. I si ho retrec aquí és perquè, probablement, a algun altre racó d'aquesta publicació veuràs que aquests quaderns han obtingut la benevolent concessió d'un dels premis anuals de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, i amb tot això m'agradaria fer notar com, fins i tot aquests tan personals notes, més d'una vegada no arribarien a existir sense l'ajut i la participació generosa i voluntària d'un ample col·lectiu de persones. Que és com que dir gràcies. I com qui afegir que tots els que amb lleugeresa excessiva o mala bava malparlen de partidismes i marginacions solen ésser els qui mai no s'han pres la molèstia de donar les passes elementals d'escriure i enviar.



ASI
Agrupación Social
Independiente

SR, EFECTOR DE [REDACTED]
C/ [REDACTED]
[REDACTED] PALMA (I.F.A. [REDACTED])

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

May 6, 1968

Year	Age
------	-----

01 01 00 **16 11**

PRILEPOFF & LARSEN, A Test for Homogeneity Due to a Single . . . 74-11

ciembre del presente año a las 20.15 horas, lo

Im Jahre 1998/1999 wurde die Zahl der ...

1. PROPOSITION 1 (W.S.D.). Let \mathcal{A} be a class of algebras. Then

UNIVERSIDAD DE CALLES, en la cual se elegirá Presidente. Trátese

11 06

Para el día

[illegible][illegible]

1990-1991, 1991-1992, 1992-1993, 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996, 1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025, 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028, 2028-2029, 2029-2030, 2030-2031, 2031-2032, 2032-2033, 2033-2034, 2034-2035, 2035-2036, 2036-2037, 2037-2038, 2038-2039, 2039-2040, 2040-2041, 2041-2042, 2042-2043, 2043-2044, 2044-2045, 2045-2046, 2046-2047, 2047-2048, 2048-2049, 2049-2050, 2050-2051, 2051-2052, 2052-2053, 2053-2054, 2054-2055, 2055-2056, 2056-2057, 2057-2058, 2058-2059, 2059-2060, 2060-2061, 2061-2062, 2062-2063, 2063-2064, 2064-2065, 2065-2066, 2066-2067, 2067-2068, 2068-2069, 2069-2070, 2070-2071, 2071-2072, 2072-2073, 2073-2074, 2074-2075, 2075-2076, 2076-2077, 2077-2078, 2078-2079, 2079-2080, 2080-2081, 2081-2082, 2082-2083, 2083-2084, 2084-2085, 2085-2086, 2086-2087, 2087-2088, 2088-2089, 2089-2090, 2090-2091, 2091-2092, 2092-2093, 2093-2094, 2094-2095, 2095-2096, 2096-2097, 2097-2098, 2098-2099, 2099-2100, 2100-2101, 2101-2102, 2102-2103, 2103-2104, 2104-2105, 2105-2106, 2106-2107, 2107-2108, 2108-2109, 2109-2110, 2110-2111, 2111-2112, 2112-2113, 2113-2114, 2114-2115, 2115-2116, 2116-2117, 2117-2118, 2118-2119, 2119-2120, 2120-2121, 2121-2122, 2122-2123, 2123-2124, 2124-2125, 2125-2126, 2126-2127, 2127-2128, 2128-2129, 2129-2130, 2130-2131, 2131-2132, 2132-2133, 2133-2134, 2134-2135, 2135-2136, 2136-2137, 2137-2138, 2138-2139, 2139-2140, 2140-2141, 2141-2142, 2142-2143, 2143-2144, 2144-2145, 2145-2146, 2146-2147, 2147-2148, 2148-2149, 2149-2150, 2150-2151, 2151-2152, 2152-2153, 2153-2154, 2154-2155, 2155-2156, 2156-2157, 2157-2158, 2158-2159, 2159-2160, 2160-2161, 2161-2162, 2162-2163, 2163-2164, 2164-2165, 2165-2166, 2166-2167, 2167-2168, 2168-2169, 2169-2170, 2170-2171, 2171-2172, 2172-2173, 2173-2174, 2174-2175, 2175-2176, 2176-2177, 2177-2178, 2178-2179, 2179-2180, 2180-2181, 2181-2182, 2182-2183, 2183-2184, 2184-2185, 2185-2186, 2186-2187, 2187-2188, 2188-2189, 2189-2190, 2190-2191, 2191-2192, 2192-2193, 2193-2194, 2194-2195, 2195-2196, 2196-2197, 2197-2198, 2198-2199, 2199-2200, 2200-2201, 2201-2202, 2202-2203, 2203-2204, 2204-2205, 2205-2206, 2206-2207, 2207-2208, 2208-2209, 2209-2210, 2210-2211, 2211-2212, 2212-2213, 2213-2214, 2214-2215, 2215-2216, 2216-2217, 2217-2218, 2218-2219, 2219-2220, 2220-2221, 2221-2222, 2222-2223, 2223-2224, 2224-2225, 2225-2226, 2226-2227, 2227-2228, 2228-2229, 2229-2230, 2230-2231, 2231-2232, 2232-2233, 2233-2234, 2234-2235, 2235-2236, 2236-2237, 2237-2238, 2238-2239, 2239-2240, 2240-2241, 2241-2242, 2242-2243, 2243-2244, 2244-2245, 2245-2246, 2246-2247, 2247-2248, 2248-2249, 2249-2250, 2250-2251, 2251-2252, 2252-2253, 2253-2254, 2254-2255, 2255-2256, 2256-2257, 2257-2258, 2258-2259, 2259-2260, 2260-2261, 2261-2262, 2262-2263, 2263-2264, 2264-2265, 2265-2266, 2266-2267, 2267-2268, 2268-2269, 2269-2270, 2270-2271, 2271-2272, 2272-2273, 2273-2274, 2274-2275, 2275-2276, 2276-2277, 2277-2278, 2278-2279, 2279-2280, 2280-2281, 2281-2282, 2282-2283, 2283-2284, 2284-2285, 2285-2286, 2286-2287, 2287-2288, 2288-2289, 2289-2290, 2290-2291, 2291-2292, 2292-2293, 2293-2294, 2294-2295, 2295-2296, 2296-2297, 2297-2298, 2298-2299, 2299-2300, 2300-2301, 2301-2302, 2302-2303, 2303-2304, 2304-2305, 2305-2306, 2306-2307, 2307-2308, 2308-2309, 2309-2310, 2310-2311, 2311-2312, 2312-2313, 2313-2314, 2314-2315, 2315-2316, 2316-2317, 2317-2318, 2318-2319, 2319-2320, 2320-2321, 2321-2322, 2322-2323, 2323-2324, 2324-2325, 2325-2326, 2326-2327, 2327-2328, 2328-2329, 2329-2330, 2330-2331, 2331-2332, 2332-2333, 2333-2334, 2334-2335, 2335-2336, 2336-2337, 2337-2338, 2338-2339, 2339-2340, 2340-2341, 2341-2342, 2342-2343, 2343-2344, 2344-2345, 2345-2346, 2346-2347, 2347-2348, 2348-2349, 2349-2350, 2350-2351, 2351-2352, 2352-2353, 2353-2354, 2354-2355, 2355-2356, 2356-2357, 2357-2358, 2358-2359, 2359-2360, 2360-2361, 2361-2362, 23

1. *Principio de la conservación de la energía*

Questões

LA DISPOSICIÓN, POR CUALQUIERA DE USTED, NO SE APLICA

Савицкий

Fdo. Joaquín Peñate Ferraz

Donat que començava parlant dels Reis d'Orient, pot ser convendria que el nostre consistori els demanàs una mica d'ajut financer. Ho dic per la política d'endeutament que du a darrerament. Tanta pressumpta magror del gavet municipal, que és dels contribuents, hauria de servir per recordar amb tons d'urgència la necessitat d'ésser estricte en la seva administració. Estricta i exemplar, com pens que és obligació dels polítics. Més en aquests dies que l'escassa confiança en uns representants electes, en els polítics, que en teoria són els representants del poble en uns òrgans de poder, pren les negres colors d'una possible amenaça contra els valors de la democràcia, el pitjor sistema polític conegut si exceptuam tots els altres.

L'ús dels mitjans, doblers o dependències públiques en interès de particulars o de forces polítiques determinades, ja sigui en forma de co-

rrupció o en la seva manifestació aparentment venial de «corruptela» és un enemic que s'hauria de combatre amb tots els mitjans i l'energia. Tant quan la cosa va d'enviar el cotxe oficial a acompanyar la senyora al mercat, com deien que feien els ministres del franquisme, com quan va d'usar despatxos oficials per negocis personals o del propi partit, com acusen que feia el conegut germaníssim.

Ho escric ara en el meu poder un document que planteja la necessitat d'investigar si hi ha al nostre ajuntament pràctiques d'aquestes. I es que el Telefax és un mitjà modern d'enviar missatges per línia telefònica que, entre d'altres avantatges, té el d'assenyalar la procedència d'aquests missatges. I si el paper que esper que es reproduïxi juntament amb aquest escrit no ment, i tenc totes les garanties que no és una falsificació, resulta que ASI usa el Fax de l'oficina municipal de s'Arenal de Lluçmajor per convocar rodes de premsa sobre les seves assemblees a Ciutat.

Si això és tal com sembla que és, resultarà que les dependències municipals del virregnat de s'Arenal s'usen en benefici d'un partit polític. Excepte que s'hagi reemborsat al gavet comunitari el cost de l'ús de les línies telefòniques i les màquines. Si no és així, la cosa és probable que estigui tipificada a algun codi legal, com hi està al del sentit comú.

El meu padrí de fonts, Antoni Cardell, era germà del meu padrí Miquel, el fuster Denits. La greu malaltia que li causaria la mort es va començar a manifestar quan jo era ben petit, no tendria més de sis anys, i així i tot guard una grapada de bells records d'aquell home, que, abrigat amb un gran guardapols, feia anar una enorme i renouera màquina de

trencar ametles, un prodigi digne de Jules Verne, entre rodar de grans corrioles, de fusta i metall i enormes corretges de cuir, engolia per un vent sacades d'ametles i tornava els bessons pelats i les clovelles que aca-

baven fent caliu per als brasers. El padrí Toni tocava el saxòfon tenor amb la Banda, un saxòfon d'un model ara obsolet que és l'única herència material que en conserv, juntament amb un rellotge placat d'or, un model dels anys 50 que encara ara funciona. Una inscripció sobre el llautó afegeix a l'instrument musical un cert prestigi viatger: Gautrot Marquet. Creveté s.g.d.g. Paris —Emilio Cornu Buenos Ayres. Record vivament, amb la perspectiva «des de baix» dels ulls de l'infant que jo era una festa de Santa Cànida que em va deixar acompanyar-lo mentre la Banda tocava damunt el cadafal de Plaça la imatge de la llum reflectida pels llunts instruments que em semblaven joies de metalls preciosos i pedreria.

Imatges i records que he tornat a evocar en trobar el nom, i la imatge a una fotografia, del padrí Antoni Cardell.

Podria seguir i no aturar els records personals i col·lectius que tenen la música de la Banda com a fons i textur: els he retrobat llegint l'interessant volum sobre els cent cinquanta anys d'història d'aquesta institució que ha confegit Margalida Martín.

Records personals i, ja ho he dit, de la nostra petita història amb noms i llinatges que ens conviden a viatjar per la geografia de la memòria llucmajorera: Qui devia esser Benet «Fogó» a qui la banda acompanyà al cementiri el 14 de Març del 1893, per la qual cosa va cobrar quinze pessetes? I qui Francina na Cirerol, que degué tenir una mort més musicada, perquè l'acompanyament va esser de seixanta pessetes? Pessetes de quan, el dia 31 de Gener farà cent anys justs, les partitures de la Jota Baturra només en costaven vuit...

Una bona ocasió per tornar-nos a meravellar del fet que persones de tota condició social despreguessen el seu lleure en el miracle de la música.

Per considerar com ha evolucionat també això i la Banda ha progressat en la doble funció de posar un fil de continuïtat musical en les festes que ens recorden la nostra pertinença a un fet comunitari que anomenam llucmajor, a les nostres vides i les

nostres morts, mentre afegia grans d'arena a la cultura musical de la vila, com esper que ho pugui seguir fent, i per molts d'anys...

Una altra música que ens fa viatjar en el temps, recorreguent la Història per la Mediterrània fins a la Grècia de fa vint-i-cinc segles és el cant de la Sibila. Escoltar-lo és un dels atractius que encara em mena regularment, cada Dissabte de Nadal —això de «nitbona» o «nochebuena» em sembla una horterada d'autonegació— fins a l'església. Justament enguany no ho vaig poder fer així, i, pel que he sentit a dir a informadores totalment fiables, em vaig perdre una de les millors Sibil·les dels darrers lustres, com que el sibiler és jove, sembla que en tenim per un parell d'anys.

Si aquest cant profètic ancestral, pagà d'origen com tan bona part de la nostra cultura, vos interessa, no deixeu d'escoltar —i llegir el llibret que acompanya— el disc compacte que el músic català de reconegut prestigi arreu del món Jordi Savall va enregistrar fa pocs anys amb distintes versions de mil anys d'història de la Sibila.

Aquest any passat el prestigi de Savall va transcendir els ambients especialitzats amb l'èxit obtingut per la banda de sò que va enregistrar pel fim francès «Tots els matins del món» (que, per cert, centenars de mils de persones han vist en doblatge o sotstitols catalans a Barcelona, i aquí cap empresari s'ha dignat estrenar, fins que, just una vegada, l'han programat al Teatre Principal de CiuTat). Més de dues-centes mil còpies ha venut a França d'aquest enregistrament, on el músic apareix fotografiat per Toni Catany. De Catany hi ha hagut aquestes festes fotografies a dues importants exposicions a Ciutat: una de fotògrafs mallorquins contemporanis al Centre de cultura de Sa Nostra, i l'altra una antologia de la col·lecció d'art contemporani de la CAIXA que s'ha exhibit a Sa Llotja. I hi hauriem d'afegir la seva feina al calendari de la mateixa Caixa i...

Miquel Cardell

La toponímia del nostre municipi

Un grup de geògrafs llucmajorers, format per Francesca Mut, Damià Duran, Antoni Llompart, Antoni Gínnard, Franc Jaume i Celso Calviño, han fet un minuciós

estudi toponímic del terme municipal de Lluçmajor, cosa que significa una valuosa aportació al coneixement i conservació del nostre patrimoni.

-Com va sorgir la idea d'aquest treball?

-Fou un encàrrec que la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori va fer al departament de ciències de la Terra de la Universitat de les Illes Balears. Al treball l'hem fet estudiants i geògrafs de cada un dels municipis de Mallorca. A nosaltres ens ha pertocat el terme de Lluçmajor.

-Hi havia algun estudi fet referent a la toponímia llucmajorera?

-Mascaró Passarius va fer uns mapes on posà el nom de les possessions. Nosaltres a més d'aquests noms hi hem afegit els de sementers, tanques, comellars, turons, xaragalls, aljubs, basses i tot els topònims que hem pogut arregar.

Aquests mapes són fets a escala 1:5000 i per això són detalladíssims. S'hi poden veure molt bé els més petits detalls com és ara les casetes, els safareigs, les basses, etc. Del terme de Lluçmajor hi ha 49 mapes, cosa que ens permet de donar-li aquests precisió. Els mapes consten d'uns signes convencionals que representen el que hi ha a cada lloc: pinars, ullastars, fruiters, ametllerars, fins i tot hi ha representats els arbres aïllats si són d'un tamany considerable.

-Quin mètode heu seguit per fer aquests mapes?

-Hem hagut d'anar a peu per tot el terme de Lluçmajor per tal de dibuixar i conèixer les partions de cada establert i finques en què es dividiren les antigues possessions i a més, per poder donar-ne els noms hem hagut de parlar amb vells pastors i foravilers que són els únics que saben els noms de les diferents parts de les possessions, i dels diferents establerts i finques que prengueren el nom dels seus nous propietaris.

-Què creis que aportau amb



aquest estudi, al terme de Lluçmajor?

-La toponímia tracta l'estudi dels

noms de lloc d'una zona, terme, contrada, i, fins i tot, d'un país. Els noms de la nostra foravila es perden.

EURO - IDIOMAS
Lluçmajor

*Aprenen idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*



Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 Lluçmajor Tel. 66 1133

La terra no s'empra com s'emprava abans; els noms canvien. Ens trobam amb casetes en les quals el nom de la terra s'ha canviat per noms com «Ca na Josefina» o «Castillo de la felicidad», noms que no són els propis del lloc.

És interessant, ara que encara hi ha informadors, que han viscut tot aquest món de la pagesia, de fer un recull dels noms que es perden, per conservar un bagatge cultural del nostre poble.

-Estan aquests mapes a l'abast dels interessats?

-La Conselleria d'obres públiques i Ordenació del territori els ha publicat i creim que no serà difícil aconseguir-los si interessen.

Aquesta tasca que hem fet no hauria estat possible sense la col·laboració de moltíssims informadors que ens han ajudat a realitzar-la, per això és que volem aprofitar aquesta entrevista per donar les gràcies a cada un d'ells i dir que el que hem fet és un treball que continua obert a tothom. Si algú hi veu alguna incorrecció ens agradaria que ens ho fes arribar ja que totes les coses es poden millorar.

-I vosaltres que heu hagut de visitar finca per finca del nostre terme municipal com veieu aquesta foravilla nostra?

-Per poder marcar les torres d'alta tensió i les trajectòries dels torrents hem hagut de passar per moltes finques, i ens hem adonat del desgavell del nostre terme municipal. Les casetes estan fetes i es continuen fent dins finques que no arriben ni a mitja quarterada, sense cap tipus de legalització. Com a geògrafs ens sap greu que s'estigui urbanitzant il·legalment el camp, i ens crida l'atenció la impunitat amb què aquests fets es realitzen.

També ens ha sorprès l'aspecte humà de les persones que queden al camp. La majoria són persones d'edat, algunes retirades, hi ha pocs joves. En un principi, no eren massa partidaris de donar-nos informació; volien saber si érem d'Hisenda o de GESA, i si aixecàvem mapes per posar-los dins la seva finca als d'electricitat. Una vegada sabut el motiu del nostre treball, la col·laboració era immediata i desin-

teressada.

També cal remarcar l'abandonament, no tan sols a nivell de finques, sinó de camins. El camí del Palmer, per exemple, a un gros vàrem intentar passar-hi i no ens va ser possible. Són camins que es perden i no hauria de ser així.

Volem afegir, per acabar, que aquest treball pot contribuir a recuperar un poc de la nostra cultura, i, al mateix temps, conscienciar la gent

i les autoritats de la necessitat de conservar la nostra identitat. No només són noves casetes les que canvien amb un rètol el toponímic d'un lloc, sinó que també s'estan posant rètols amb noms de camins que no tenen res a veure amb el seu propi. A més a més, volem comunicar als lectors d'aquesta revista que tenim en projecte que cada mes vagi sortint l'estudi toponímic d'una possessió de Lluçmajor.

I. Barceló

SERIE LIMITADA CLIO MECANO.

IRREPETIBLE



Clio Mecano es una serie limitada irrepetible. Con el equipamiento que mejor te puede sonar.

- Radio cassette extraíble 4 x 25 watos, con toma para compact disc y 4 altavoces.
- Cierre centralizado de puertas con mando a distancia.
- Elevalunas eléctricos.

Y mucho más. Ven a verlo cuanto antes.

SERIE LIMITADA

Clio MECANO



Descubrello en



BARTOMEU JAUME NADAL

Ronda Migjorn s/n. Tels. 66 01 40 i 66 00
Sant Cristòfol, 6 Tel. 26 00 01 (S'Arenal)

* Precio Promocional + Bateria + IVA y transporte incluidos. Ejemplo de financiación con Renault Financiació a 4 años. Oferta válida hasta el 31 de Octubre. No acumulable a otras ofertas promocionales.

XERRADES DE CAFÈ



Per Nadal, salut... i doblers

Com heu passat les festes?
-Jo bé, gràcies a Déu.
-I jo també, perquè hem tengut salut i alegria.
-Sí, per damunt de la crisi, la pobresa i la riquesa.
-Tot això, supòs que ho comprenem més que mai, els que a les festes entranyables com aquestes de Nadal, els manca recentment algú ésser estimat.
-I no en parlem, d'aquells tres pares que a la nit de Nadal perderen els seus fills joves!
-Quina desgràcia, aquesta si que no té consol.
-Per això dic que no hi ha més riquesa que la de tenir salut.
-Sí, perquè els doblers de vegades són la causa de les desgràcies.
-Bé, però aquesta és una filosofia que molta gent la gasta en aquestes festes, però després, la majoria l'oblida.
-Ben cert, perquè de cada dia hi ha més gent que juga a la Loteria, a la ONCE, a la Primitiva, travesses i altres temptacions.
-Sí, el materialisme, actualment, és a quasi totes les famílies.
-Molt parlar de crisi, però aviat els cotxes no cabran als carrers.
-Per això, que no em parlin de crisi econòmica, perquè la vertadera és a la pèrdua de molts valors morals i espirituals.

-És així més o menys, però sense sermons.
-Sí, perquè la gent d'ara no està per escoltar-ne molts, de sermons.
-Degué ser per això que a l'església parroquial se'n du-gueren la trona?
-I per què, idò, ha tengut tant d'èxit el nou catecisme?
-Deu ser per les coses noves que diu...
-Diuen que està a favor de la pena de mort...
-No diguis barbaritats!
-Això és el que diuen...
-També diu que és pecat creure en els horòscops.
-Això a mi no em preocupa, perquè no he cregut mai en aquestes bajanades.
-Crec que són cosa de gent desenfeinada, que no creu ni en Déu ni en el Dimoni.
-Aquests si que no compraran el Catecisme...
-Tal vegada seran els que més el compraran.
-Deixa'm estar de coverbos, i parlem de coses més se-rioses.
-O això no és seriós?
-Ho és més saber què ens costarà l'augment de l'elec-tricitat, el telèfon, i tota la resta que augmentarà aquest any nou.
-I totes les dificultats econòmiques que el govern i al-tres entesos diuen que tendrem.
-Però, no hem quedat que el que és més important és la salut?

Un que escoltava



HAMBURGUESES

«PERROS»

«PINCHOS»

«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...
Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

SPORTS

**ca'n
Salom**



CORDELLERIA I ESPARDENYERIA

C/ Músic Joan Xamena, 12. Tel. 66 14 84 (Llucmajor)

Les cases dels llucmajorers que «feren les Amèriques» (i II)

Els anys deu i els anys vint foren els millors per fer fortuna a Amèrica; tothom coincideix amb aquesta afir-

mació... i tots els que partiren posteriorment viviren grans experiències però no s'enriquiren.

Francesc Mulet Clar i Catalina Puigserver Clar, se n'anaren a Bons Aires l'any 1910, on hi viviren 3 anys i on ell feia de sabater. Després se n'anaren a l'Uruguai, a Montevideo, on en Francesc feia sabates per a les artites (de ras) i na Catalina rentava la roba dels mallorquins que hi havia allà, en el «conventillo» (passadís amb habitacions).

L'any 1917 va néixer la seva filla Jacoba Llibertat i l'any 1924, quan estaven ben instal·lats i s'havien construït una caseta, en Francesc enyorava la família i va decidir venir a Mallorca, però al cap de poc temps se'n va tornar tot sol dos anys més a Montevideo.

Compraren la casa del C. Sindicat n. 31 i la pagaren amb monedes d'or.

Antoni Serra Buades, va partir cap a Bons Aires l'any 1912 i hi va estar tres anys fent de sabater; després va venir a Lluçmajor, es va casar i l'any 1920 va tornar partir amb la seva esposa Joana Maria Oliver Sastre i el seu fill Jaume, quan tenia dos anys.

Primerament vivien en una «peça de material» (un espai molt reduït) i després en una casa al carrer 33 n. 829.

Tant n'Antoni com na Joana Maria feien sabates a ca seva, els donaven



Casa del C. Sindicat n. 31, construïda per decisió de Francesc Mulet



Casa del C. del Cel n. 7, la va fer construir n'Antoni Serra

tot el material i les començaven i acabaven.

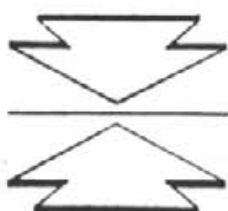
Tornaren a Lluçmajor l'any 1926 i es construïren una casa al C. del Cel n. 7.

Sebastià Coll Monserrat i Jerònia Salvà Sitjar, també anaren a Bons Aires l'any 1921, amb la seva filla Isabel d'onze mesos, per fer de sabaters, i l'any 1926 tornaren, juntament

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

**CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES**



**OBERT DILLUNS I DIJOURS
de 17 a 21 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)**

CENTRE OFTÀLMIC

Dra. Cristina Bofill

**CITA PREVIA
Tel. 66 22 82
Dilluns i Dijous
de 17 a 20 hs.**



Casa del C. Marina, n. 21, edificada per decisió de Sebastià Coll



Casa del C. Sant Llorenç, n. 14, la va fer construir en Rafel Oliver

Així ho decidiren perquè llavors la feina començava a escassejar.

En Sebastià, abans d'anar-se'n a Bons Aires havia comprat una casa al C. Marina, 21 i a la tornada la va fer construir.

Rafel Oliver Pou l'any 1920 va decidir d'anar-se'n tres o quatre anys a l'Argentina: a Bahía Blanca, Rio de la Plata... Després va venir a Lluçmajor, però ben aviat se'n va tornar a Bahía Blanca, l'any 1925, i es va casar amb una argentina: na Paula Jaure-

guet Araña.

Feia feina al camp, domava cavalls, caçava animals salvatges... amb un altre soci mallorquí s'encarregaven d'una finca i tenien moltes ovelles.

L'any 1929, quan la seva filla Rosa Blanca tenia un any, varen haver de venir a Lluçmajor perquè na Paula estava malalta i volien provar el clima de Mallorca. Va ser llavors quan compraren el Tancat Prim i la casa del C. Sant Llorenç n. 14.

Coloma Julià

FABRICA DE JOIERIA GARAU (Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)



OR EN PES

Cadenes a 1.650 pts. gr.

Aros llisos a 1.500 pts. gr.

Pulseres Isabelines o Calatrava a 1.650 pts. gr.

Aliances llises per a casaments des de 3.500 pts. cada una

Cordoncillos mallorquins des de 32.000 pts.

Clauers de plata des de 1.500 pts. unitat

Plaques de plata des de 700 pts. unitat

Cadenes de plata des de 1.000 pts. unitat

Pulseres Esclaves de plata d'home des de 1.900 pts. unitat

Amb gravat gratuït i al moment

Llistes de Noces, Comunions i Naixements

C/ Born, 29 (Lluçmajor)

Tel. 66 04 03

amb n'Antoni Serra, na Joana Maria Oliver, n'Antoni Company, na Jerònia Catany i els seus fills respectius.

Els tèrmits devoren les imatges del Convent dels Franciscans

Els retaules barrocs de la capella del Roser pràcticament han estat destruïts per l'atac dels insectes



Foto: Torrelló

Francesc Verdera

Les barroques escultures dels retaules del convent de Sant Bonaventura s'han convertit en el menjar preferit d'una plaga de tèrmits. La capella de la Immaculada, o del Roser, és el blanc preferit d'aquest exèrcit d'insectes devoradors de fusta i han protagonitzat un atac que ha fet sonar el senyal d'alarma.

Les imatges i els decorats d'alguns dels principals retaules desapareixen a poc a poc i, segons l'opinió dels experts, l'atac dels esmentats insectes

ja va començar fa devers cinquanta anys, encara que s'ha detectat en aquests darrers mesos. Segons el testimoni de vells feligresos devers els anys vint va caure l'estàtua de Sant Bonaventura i «varen recollir-se dins una barcella grossa, uns cucs blancs que s'havien menjat la fusta».

La capella del Roser, erigida per la confraria de la Immaculada, té una bella talla de la Puríssima, obra de Francisco Herrera la qual constitueix, sense cap dubte, un dels millors exponents de la imatgeria ba-



Foto: C. Jullà

rroca del temple llucmajorer. Per completar el retaule, Herrera va comptar amb l'escultor Oliver, el pintor Blanquer i el decorador Ferrer i va cobrar cent lliures pel seu treball.

**Tallers
MARINA**



PEUGEOT - TALBOT

Agent Oficial

C/ Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i venda: C/ Marina s/n
LLUCMAJOR

Als TALLERS MARINA tots els clientes de les

assegurances



podeu

obtenir un 20 % de descomptes quan pagueu al comptat les reparacions dels vostres vehicles



Foto: Torrelló

ELS ANGELETS

Les manifestacions externes de la «recticulitermes lucifugus ross», denominació científica dels tèrmits, es pot contemplar tot d'una de les cares dels angelets que han esdevengut, en alguns casos, en caps completament buits, mentre que la majoria sofreix una progressiva pèrdua de trossos dels seus rostres (sobretot de les galtes).

Només en tocar amb la mà un petit detall d'alguna d'aquestes figures constitueix un perill que tot esdevengui serradís. També es pot observar el camí pel qual transiten els tèr-



Foto: C. Julià

mits, uns caminois que construeixen amb fang que transporten en l'abdomen i que els serveix per protegir-se de la claror i de qualsevol enemic; són construccions de defensa que els permeten d'arribar als retaules guiant-se per l'olor de la fusta.

El tèrmit, segons l'opinió de l'expert A. Guasp arriba al menjar pel punt més proper a l'obra de fàbrica -a través del marès o del guix-. En aquests moments és impossible avaluar la totalitat del mal sofert perquè alguns retaules semblen intactes i no obstant això, a l'interior es troben deteriorats.

El tractament de la plaga serà immediat així com dificultós.

En primer lloc s'han de desmuntar les imatges i els ornaments més afectats i seguidament s'ha de procedir a aplicar una sèrie de productes quí-

mics i aquest tractament obligarà a tancar l'església com a mínim durant una setmana.

Segons les previsions dels responsables del convent de Sant Bonaventura aquest tractament s'iniciarà durant la segona quinzena d'aquest mes de gener. La pròxima passa serà restaurar les imatges destruïdes o afectades i aquesta tasca serà a càrrec d'un escultor.

Les imatges del convent constitueixen un clar exponent dels efectes que causen els tèrmits en nombrosos edificis de Lluçmajor. Un terme i una zona, com totes les del Migjorn, que ofereix unes condicions adequades per a la vida i desenvolupament d'aquesta perfecta màquina de devorar la fusta, que també es coneix vulgarment amb el nom de «formiga blanca».

**bonnin
Sancho**

AGENCIA INMOBILIARIA
ESTATE AGENTS
A.P.I.

C/ Guillem Forteza, 6
Tels. 20 00 07 - 20 07 61
Telefax: 20 04 01
07010 PALMA.

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

Antoni J. Garcia, un llucmajorer voluntari a Bòsnia

Manuel García González i Dolors García Jiménez són els pares d'Antoni Jesús, un jove de 19 anys que va decidir anar-se'n voluntari a Bòsnia, amb els «cascos blaus» per oferir l'ajuda humanitària imprescindible en aquell indret.

En Manuel va néixer a Cadis però fa 30 anys que viu

ENTRE LA PREOCUPACIÓ PER UNA BANDA I L'ADMIRACIÓ DELS PARES I GERMANS, EL JOVE LLUCMAJORER SEGUEIX LA SEVA TASCA PROP DE SARAJEVO

-Quin temps fa que se n'ha anat el vostre fill?

-Se'n va anar el 18 d'octubre, amb el primer reemplaçament se n'anaren dos-cents de tot l'Estat espanyol

-Per què se'n volgué anar?

-Ell és paracaigudista i el dia que el capità va demanar voluntaris es va apuntar tot d'una, encara que el capità no el deixava partir, era el seu xofer i li parlava del perill de la guerra.

Se'n va anar motivat per ajudar aquella gent, a més una de les condicions era saber idiomes i ell sap anglès.

-Estau en contacte amb ell?

-Ara telefona cada setmana, al principi no ho feia i stàvem desesperats: nosaltres li escrivim cartes i li enviam llibres a Madrid i d'allà li arriben directament.

-Què vos conta?

-No ens explica massa coses, suposam que no ens vol preocupar... Ajuga a repartir medicaments. Un periodista que hi va estar i va parlar amb ell ens va dir que és una situació molt forta, de vegades no es pot caminar perquè tot és ple de morts...

a Mallorca, treballa a Repsol-Butà, a Alcúdia, i na Manuela és d'Albacete però ha viscut a Mallorca des de fa molts anys, 14 a Lluçmajor, després a Palma on treballava de governanta de clínica i des de fa 11 anys tornen a Lluçmajor.



Un dia va haver de telefonar més tard del que acostuma perquè disparaven prop d'ells.

-En què consisteix el seu treball?

-Actualment condueix un camió blindat, ple d'armament dels «cascos blaus» i fa transmissions d'un lloc a un altre. També distribueix roba, medicaments i les ajudes humanitàries que arriben de tot el món.

-Sabeu quan tornarà?

-En principi té un contracte per sis mesos, amb la suposició que s'hagi acabat el conflicte. De totes maneres ell ha declarat als periodistes que estaria disposat a presentar-se una altra vegada com a voluntari ara, més que abans, perquè ha vist la realitat i s'adona de la necessitat que hi

ha allà. També ens ha dit que si no reparteix bona part del seu menjar no dorm tranquil.

-I vosaltres, com ho veis, tot això?

-Jo estic molt orgullosa del nostre fill —diu la mare—, però tenc una pena i uns nervis... Estam tot el dia pendent dels telenotícies. De totes formes hem de dir que som conscients que ha estat una obra molt bona per part del nostre fill.

Nosaltres esperam poder entrevistar ben aviat n'Antoni Jesús, perquè ens transmeti aquesta experiència tan humanitària com perillosa.

C. Font

C. Julià

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

De 0 a 10 anys



LLISTES
NAIXEMENT

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

Mots de passió

Margalida Pons: «En poesia, la facilitat pot convertir-se en un perill»

Na Margalida Pons (Palma, 1966) és una de les persones amb la rara habilitat de fer passar una entrevista com a una autèntica conversa d'amics, encara que tot just se l'acabi de conèixer. I això, perquè li agrada parlar i que li parlin, escoltar i que l'escoltin. Perquè no

sols no defuig, sinó que encara cerca, opinions sobre els seus poemes. I perquè quan se li pregunta, somriu, pensa amb rapidesa i respon lúdica. I després, torna a somriure.

-El llenguatge de Sis bronzes grisos d'alba, el teu primer poemari, sembla entroncar una mica amb el d'un Vinyoli o el d'un Ferrater, sobretot per allò d'una mena de recerca del «mot exacte»: la paraula o la frase que commogui, exciti i resumeixi el sentit del poema...

-Bé, el fet és que aquests són els autors que jo llegia en aquell moment. I més que d'influència d'aquesta gent, potser caldria parlar de mimetisme: no tant amb Vinyoli, però amb Ferrater jo no sé si ja n'havia assimilat perfectament la poesia. En tot cas, el que jo tenia clar era que la força l'havia de tenir cada paraula, i que no hi podia haver espais morts. Per això, anava a carregar molt cada vers.

-Les aus, en canvi, sembla remetre més a Foix: frases mols cisellades, de construcció més atípica i expressió més culturista. ¿Podem parlar d'una evolució del teu llenguatge poètic o no ha estat un procés deliberat?

-Jo no sé fins a quin punt una evolució pot ésser deliberada: crec que és com un creixement, com el que pugui tenir qualsevol animal o qual-



sevol planta. El que vaig fer a Les aus va ser voler distanciar-me una mica del meu «jo» poètic i escriure una poesia més basada en referents únicament literaris, i no tan biogràfica com a Sis bronzes... I clar, això es va notar a la part formal.

D'altra banda, a Les aus és possible que hi hagi la voluntat de cercar l'autonomia del llenguatge, que el llenguatge del poema pugui funcionar per ell mateix sense necessitat d'haver de tenir tant en compte el re-

ferent que el situï. Que comenci i acabi en ell mateix, encara que tenguí un fons. No sé, ¿tu hi has vist això, en llegir-ho, o...?

-Sí, sí i tant. No, jo posava paral·lels amb Vinyoli i Foix perquè em semblen representatius de certes formes d'expressar: mentre el primer semblava cercar aquell mot emocionant i colpidor, Foix cuidava molt més cada paraula i obtenia un llenguatge molt més tancat en ell mateix.

-Clar, és que un escriure Les aus tenia molt més clar que en escriure l'anterior llibre que la meua idea d'un bon poema era aquell que no es pogués explicar. I així, mentre a Sis bronzes... els poemes et narren un episodi, a Les aus tot el poema és l'episodi: les paraules són l'episodi. Si hem de parlar d'evolució, la cosa aniria per aquí.

-I també, Sis bronzes... sembla partir més de la vida quotidiana i la seva observació. Contràriament, Les aus conté moltes referències, més o menys directes, a llegendes o a fets i llocs fantàstics. ¿Aquest seria, també, un canvi d'òptica respecte



SEMAR

INDUSTRIES SEMAR, S.A.

C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8

Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES



La Sirena, S.A.

EMBOTITS

CUIXOTS

FORMATGES

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (LLUCMAJOR)

dels temes?

-Sí. Sí, sí: és això.

-Canviant de tema: ¿parlaries d'un grup poètic català dels 80, amb gent com tu, Arnau Pons, Miquel Bezares o Andreu Vidal a les Illes, i com Vicenç Llorca al Principat o Josep Lluís Roig al País Valencià? ¿O no hi veuries, entre les vostres obres, més relació que la cronològica?

-Jo crec que és purament cronològica. Fins i tot, si hi ha alguna semblança, probablement sigui deguda a què molts ens coneixem, ens hem anat mostrant els poemes, hem assistit als diferents processos creatius... Però encara és una mica massa prest com per dir si hi ha un grup, o una promoció, d'aquells anys. El que hi ha hagut, crec, és una voluntat per part de la crítica, de crear aquesta generació poètica. Però a un nivell estrictament literari, no crec que es pugui dir que hagi hagut res. Crec que cada escriptor dels que has anomenat té un món bastant particular.

-Dins l'àmbit literari català, sovint es qüestiona l'anomenada «literatura de premi». No obstant, tant a tu com als autors joves abans esmentats, els premis vos han ajudat a encetar i donar força a les vostres carreres literàries. Tu, què en penses, al respecte?

-Jo trob que els premis que hi ha són una via d'accés, i que per tant s'han d'aprofitar. De totes maneres, també he de dir que a mi m'han creat una petita barrera: si els meus llibres no haguessin estat premiats, potser hauria tardat més a publicar-los i els hauria pogut revisar i treballar-hi potser un mica més. Però bé, per començar a publicar, i fins i tot per estimular la producció, és bo que hi siguin. Ara... sempre hi ha una mica de reserva.

-Tornem als teus llibres. A *Sis bronzes...* diria que presentes una visió de l'amor com a via de redempció del pas del temps...

-Sí, en aquest llibre l'amor hi apareix com a una experiència no vull dir intemporal, però sí antinatural, en el sentit que no té un creixement, una plenitud i una mort, sinó que està al marge de tot això, i que té una vida autònoma.

-En contrast, a *Les aus* aquesta redempció ja no sembla tan segura, i s'hi fan molt més palesos els temors de l'home...

-Clar, pensa que els poemes del primer llibre són molt propers als disset o divuit anys, en què es té una visió de l'amor i de les coses bastant diferent. Quant a aquests temors o pors, hi eren: els poemes de *Les aus* eren com un intent de pouar dins un mateix i veure primer les aigües més revoltades o més tempestuoses. Però en el fons sempre hi havia la calma. Tota l'aventura que a *Sis bronzes...* passava per fora, a *Les aus* passa per dins.

-El teu ús de la mètrica se centra especialment en el decasíl·lab i, algunes vegades, l'alexandrí. ¿Hi ha hagut o hi haurà temptatives amb d'altres metres?

-Aquest no ha estat mai un problema que m'hagi preocupat excessivament. De totes maneres, a *Les aus* hi vaig introduir alguns sonets, tot i que ara no n'estic gaire contenta: són exercicis amb una certa correcció, si vols, però que tampoc no aporten res a la història del sonet. I això jo no sé si és molt ètic: si no aportes res de nou, és millor que no diguis res.

-D'altra banda, en poemes com «El boig de la devesa crida i canta», «Des d'aquest niu un soldat mira el mar» o «Res no hi ha que em separi» -apareguts com a inèdits en el número 13 de la col·lecció «Poesia de paper» editada per la UIB i «Sa Nostra»-, sembla que et preocupes per l'experiència de l'individu enfront de l'experiència de la col·lectivitat...

-Bé, de fet, aquests poemes són poemes-retrat, pinzellades sobre fets reals que jo he presenciat, com una llibreta de notes del natural. I sí, coincideix moltes vegades que hi ha la presència d'aquest ésser solitari que s'enfronta a tot, però això és relativament anecdòtic, és més una coincidència que una altra cosa.

-Un altre poemari teu és *Traq*, publicat en edició limitada i, per tant, difícil de trobar. Parla'ns un poc sobre ell.

-És un tríptic. Tres poemes publicats a una col·lecció de Mataró, més en pla llibre-objecte, en paper de fil...

una «plaquette», vaja. Els poemes són escrits entre el primer llibre i el segon.

-També estàs preparant una tesi sobre la literatura dels anys 50. ¿En quins aspectes creus que ha sedimentat més la literatura mallorquina d'aquella època sobre la de l'actual?

-Bé, després de la Segona Guerra Mundial hi ha una allau de realismes. Es torna al realisme perquè s'entén que s'han esdevingut una sèrie de coses a partir de les quals la reacció de l'artista s'ha de comprometre clarament amb la realitat. I això es dona sobretot en literatura: a Itàlia apareix el neorealisme, a Espanya la poesia social, i a Catalunya el realisme històric. Curiosament, això no succeeix tant en pintura, on se segueix el camí de la recerca i l'avantguarda. I aquests poetes dels 50 intenten fer el bot cap a una poesia contemporània, i que aquesta poesia sigui a la vegada recerca, però també nexa amb la realitat. I ho fan a partir de la ruptura amb la seva tradició immediata, que és la de l'Escola Mallorquina, una ruptura més a nivell de consciència d'escriptura que no estilística. A partir d'aquest moment, aconsegueixen sortir del calaix de «poetes mallorquins» i assolir una consideració més a nivell de poesia catalana en general. Crec que és aquesta la seva fita més important.

-Finalment, la pregunta de rigor: tens en preparació alguna obra nova?

-Ara, la veritat és que escric alguna cosa, però no puc dir que prepari res. Estic aturada, a l'expectativa i cercant omplir-me de noves coses, perquè no veig clar cap a on he d'anar. No tant perquè no m'agradi el que faig, com perquè no hi veig un avanç real. Escriure poemes és relativament fàcil, i aquesta facilitat pot convertir-se en un perill. I per això, crec alguna cosa que encara desconec que em pugui dir què és poesia i què no és poesia.

Text: Sebastià Alzamora

Fotos: Antònia Pou

Bibliografia

Sis bronzes grisos d'alba (1986), *Traq* (1987), *Les aus* (1988).

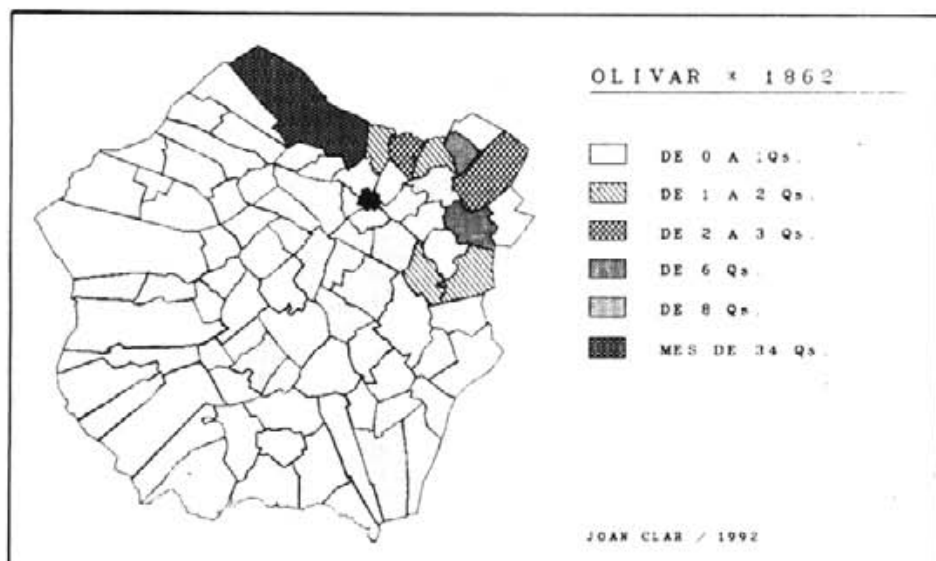
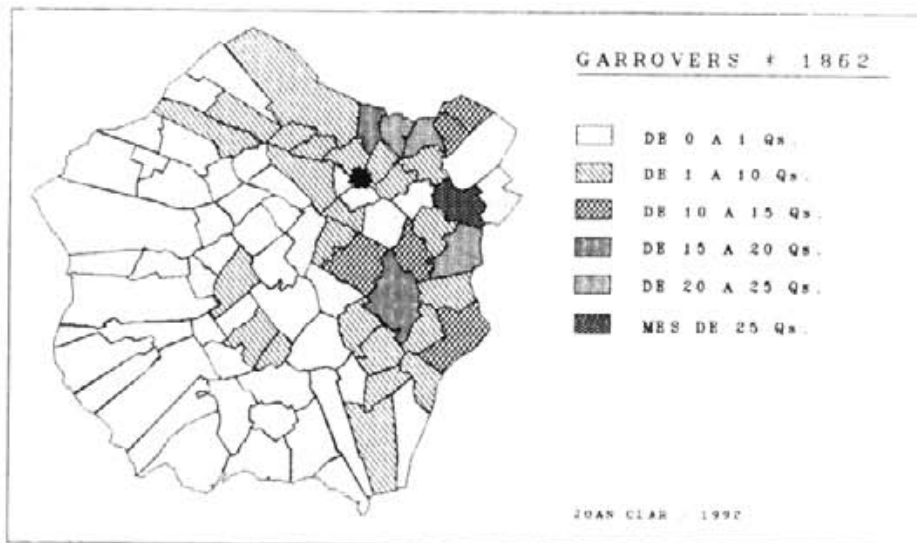
Propietat rústica, pecuària i urbana a Lluçmajor en el segle XIX (V)

Amillarament de 1862. Lluçmajor

Joan Clar

En el capítol que avui ens ocupa, passarem a veure la resta de part cultivada del terme, existent en l'Amillarament de 1862.

El garrover, arbre que a més de trobar-se espontani en zones de garrigues, es veu que comença a estendre's en aquest segle. El 1862 només es comptabilitzen quasi 312 Qdes. en tot el terme. En la Secc. 9ª i més concretament a Son Fullana, és on es localitza la major extensió d'aquest tipus de cultiu, amb 15 Qdes. El Garrover el trobam dividit en tres qualitats distintes (1ª / 2ª / 3ª).



L'Olivar, malgrat ser un cultiu de zones més altes, ja que per baix dels 250 mts., no fructifica adequadament; va arribar a assolir una extensió de 66 Qs., desglossades en dues qualitats (1ª i 2ª). Destacava per damunt de totes les altres Seccions, Galdent (Secc. 1), amb més del 50 % de l'extensió total (34 Qdes.). Només a Galdent, l'olivar ocupava 28 Qdes.

expert



ELÉCTRICA

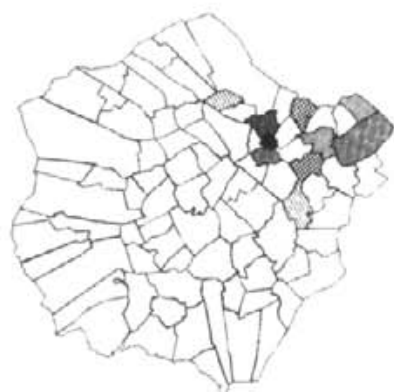
Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C./ Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01

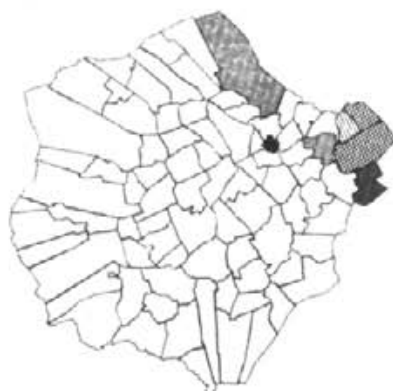
Particular: Ronda Migjorn, 90 - 2n - Tel. 66 06 08



FRUITERS * 1862

- DE 0 A 50 DESTRES
- DE 50 Dt. A 1 Qt.
- DE 1 Qt. A 1 Qs.
- DE 1 Qs.
- DE 1 A 2 Qs.
- DE 3 Qs.

JOAN CLAR / 1992



REG. SINIA * 1862

- DE 0 A 2 Quarters
- DE 2 Qt. A 1 Qs.
- DE 1 A 2 Qs.
- DE 2 Qs.
- DE 2 A 3 Qs.
- DE 3 Qs.

JOAN CLAR / 1992

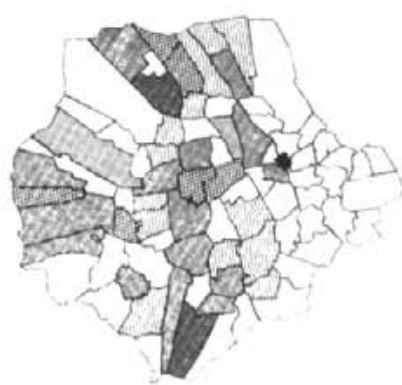


FIG. MORO * 1862

- DE 0 A 2 Quarters
- DE 2 Qt. A 1 Qs.
- DE 1 A 2 Qs.
- DE 2 A 3 Qs.
- DE 3 A 4 Qs.
- MES DE 4 Qs.

JOAN CLAR / 1992

Els Fruïters ocupaven una mínima superfície del terme, amb només 6 Qdes., de les quals, 3 Qdes. de primera qualitat, es localitzen concretament en la possessió de Son Monjo, de la qual era propietari D. Francesc Salvà, Misser.

El Regadiu de Sinia únicament es localitza al NE. del terme, encara que en mínimes extensions, destacant El Pèlag, que en diversos establiments, sumen 3 Qdes., 1 Pérola, de Pere Vicens als. Rasca de Porreres (2 Qdes.). Les altres resten repartides en altres establiments, amb mínimes extensions.

Tres qualitats distintes, englobaven les figueres de moro (1' / 2' / i 3'). Les figueres de moro ocupaven 73 Qdes. de la superfície del terme, destacant major extensió en les Seccions 45' (Son Verí de Dalt) amb 4 Qdes., i la 68' (Sa Torre) amb 3 Qdes.



EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:
De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19

C/. Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14
LLUCMAJOR

**SANEAMIENTO
CALEFACCION**



GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIÓ
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR



El falcó, que té molt bona vista, està preocupat per la salut ocular del regidor d'urbanisme (Llucmajor-S'Arenal), Sr. Rabasco.

O bé no ha anat a veure l'excavació que s'està realitzant a ca'n Pelín per fer-hi una benzina de la qual és co-propietària la seva esposa, la Sra. Noche, o és daltònic, perquè des de la carretera de Llucmajor a s'Arenal es veu magníficament bé una casa que s'està construint darrera l'esmentat «negoci» i a la qual li estan posant teula vermella (teula catalana!), i no la teula que les ordenances municipal manen que es posi a foravila, que és la pròpia d'aquí. Deu ser que no coneix el color vermell o que «els veïnats veïnadetgen» i és qüestió d'estar-hi bé, amb els veïnats.

L'òliba, veïnada de Plaça, ha estat l'encarregada de dur la carta del mussolet a la bústia reial que estava col·locada a la façana de l'Ajuntament. Una carta que té més de quatre retxes i unes quantes peticions als Reis d'Orient, que sempre arriben carregats de regals per a tots.

Estimats Reis d'Orient:

El mussolet vos demana que l'any qui ve també desembarqueu, com sempre, a Cala Pinorum. Si canviau de port, serà que GESA i el Govern Balear vos faran desviar un poc i ja haureu d'arribar a s'Estalellarum, perquè hauran decidit construir la nova central a devora s'Estantol i el Club Nàutic serà el més gran del món.

Voldria que dins un altre paquet hi hagués un aparell de fer fotocòpies per a l'Ajuntament. Ja sé que en tenen més d'un, però el nou seria per als ciutadans, cada vegada més pocs, que estan presents a les sessions

plenàries. Així quan entrassin els podrien donar una còpia de l'ordre del dia i sabrien de què va la cosa. El batle posa la directa i si els acords s'aproven «per assentiment», ja hem rebut i no s'entén res.

Ja que les dependències municipals estan informatitzades, dins el mateix paquet hi podríeu posar un programa d'ordinador especialment dissenyat per complimentar papers destinats a demanar préstecs.

Així, ja que a cada ple em demanen un, només haurien de pitjar un botonet i afegir el nombre de milions de pesetes i ja estaria llesta la nova operació de crèdits.

El mussolet ha demanat moltes més coses. No sé si els Reis els hi duren totes. Són Màgics, però no advocats de les coses impossibles com Santa Rita. Aquí hi ha un parell més de les seves peticions.

Per al senyor Batle: una capseta de pols màgica de «estar-aquí». Així tal vegada serà més bo de trobar a l'Ajuntament.

Per als fans d'en Rabasco: un vídeo, cassette o compact disc amb les actuacions i discursos més brillants del líder d'A.S.I. Així el podran escoltar totes les vegades que vulguin. Ah, la banda sonora inclou els aplaudiments.

Per a l'oposició socialista: un parell de pots de vitamines per recobrar el remuc. Tal vegada també un llibre de psicoanàlisi per prendre les futures decisions.

Per a TV Llucmajor: un sintetitzador. Però no d'aquests de so ni musical, sinó un aparell que sintetitzi segons quines informacions que són interminables i fan que la programació sigui lenta i pesada.

Per als jugadors de tennis: un club de tennis, tot arreglat i així podran seguir jugant a les pistes del camp de futbol sense haver de pagar.

Per al C.D. Espanya: un aplaudiment molt gros per encapçalar la classificació i al seu entrenador un sac ben gros de flor de taronger perquè se tranquil·litzi i no renyti tant als jugadors.

Per a la tercera edat: una camionada de pastilles i així la Seguretat Social no tindrà tantes pèrdues, ja que després de tantes festes i sarau n'hi ha molts amb la sang desbaratada.

Per a tots: subscriptors, anunciants i lectors de «Llucmajor de pinte en ample» i a tots els llucmajorers, moltes gràcies per llegir-nos cada mes i molts d'anys. Que el 93 sigui millor que el 92.

PERRUQUERIA

FINA

C/ d'Es Vall, 49

Tel. 66 11 58

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR



Vela

Marc Patiño, subcampió del món

El vàrem entrevistar el passat mes d'octubre, al nostre especial de Fires, un nin amb el seu historial, i que només té 13 anys, bé vàrem trobar que valia la pena. Apuntava com una gran promesa i el temps ens ha donat la raó. Aquest s'arenaler, de descendència llucmajorera, Marc Patiño Jordí, s'ha proclamat subcampió del món de vela de la classe optimist, essent superat només per l'argentin Ramon Oliver, en aquest campionat que s'ha anat celebrant des del passat dia 30 de desembre a les aigües del Mar de la Plata (Argentina) i ha acabat el dia 7 de gener.

Endemés de Patiño, la bona tasca dels altres regatistes espanyols, molt ben distingits pel seleccionador mallorquí Pep Campos, s'ha fet notar ja que



Marc Patiño, de descendència llucmajorera, subcampió del món, en aigües argentines, de la classe optimist.

els seus components han ocupat molt bones places.

El canari Alex Pérez va quedar el sisè, mentre que l'andalús Mariano Sarmiento va ocupar la vuitena plaça i el biscaí Mikel

Martínez la dècimotercera.

Per altra banda el company de Marc Patiño, el també mallorquí Albert Vadel, no es va classificar per a la fase final, però va ocupar una meritòria novena plaça en el Mundial B.

A la classificació per equips el primer lloc va ser per a la selecció italiana, seguida de l'argentina mentre que Espanya quedava en vuitena posició.

Enhorabona.

Escrivim aquest comentari en el mateix moment de tancar l'edició, el divendres dia 8 de gener, i sabem que Marc Patiño, juntament amb Albert Vadel i el seleccionador Pep Campos, arriben a Palma el dia 10 i que per part de la Federació Balear de Vela i el Club Nàutic S' Arenal els dispensarà una gran festa. Nosaltres ens sumem a aquesta festa i a les que vendran i des de les línies esportives de «Llucmajor de pinte en ample» volem donar-los la nostra més sincera enhorabona, sobretot a tu Marc Patiño.

J.Q.

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Blsbe Talxaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

JAIME LLULL RODRIGUEZ



***INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES**

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

*** INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS**

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/ Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 42 85 66

CD Espanya I Preferent Campió d'Hivern

Joaquín

Ja arribam a l'equador del campionat de Primera Preferent i el CD Espanya ha aconseguit el títol honorífic de Campió d'Hivern després d'haver jugat tots els partits de la primera volta i per haver quedat destacat amb dos punts sobre el seu immediat següent, el Pollença, en el primer lloc de la classificació general.

Escrivim aquest comentari dia 3 de gener d'aquest any nou, quan s'acaba de jugar i vèncer a domicili l'Atlètic Rafal; desconexem, per tant, el antejador d'aquí a tres dies que és quan començarà la segona volta. La Unió Espanya i naturalment el que es jugarà el pròxim diumenge a Lluçmajor, entre l'Espanya i el Calvià perquè aquests partits ja hauran tingut lloc quan surtin aquestes línies. Però malgrat això, podem dir que l'Espanya està fent una magnífica campanya.

Amb un entrenador com Joan Llompart, molt bon coneixedor d'aquesta categoria, no podem esperar menys. Tampoc no ens hem d'oblidar del president, Jordi Martí i de la seva directiva, que confien en uns jugadors de la cantera que responen de meravella sense oblidar tampoc homes com són els coordinadors del club, Jaume Clar i Marc Vidal que fan la nostra tasca informativa molt més fàcil.

Vendran segurament temps pitjors però ningú no ens llevarà aquests en què hem vist la gran quantitat de gols que enguany marca l'equip llucmajorer, gols que són la salsa del futbol. I ja que en parlem, ¿quants anys feia que no vèiem aconseguir, en 19 partits, 33 gols a només dos jugadors com són Cantos (17) i Magaña (16)?

Anem, com sempre, a resumir els tres encontres celebrats des de la darrera informació i també la classificació al final d'aquesta primera volta.

GENOVA, 1 - ESPANYA, 1

Espanya: Garí, Jaume, Andreu, Cosme, Corbalán, (A. Martí), J. Clar, A. Clar (Feretjans), Magaña, Cantos, S. Martí i Marín.

Gols: 0-1, min. 9; Cantos, 1-1, min. 27; Isidro.



Sebastià Salvà, porter del C.D. Espanya

Comentari: Primer temps: encara que l'Espanya es va avançar en el marcador, els dos contrincants varen disposar de diverses ocasions per marcar. El Gènova va aconseguir empatar el partit al final de la primera part

Maria Clar

Boutique

c/ Impremta, n.º 1 (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca



FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria

OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

mitjançant un bell gol, la qual cosa va donar més emoció i va fer que tots dos conjunts s'entregassin al màxim la resta de partit encara que hi hagué més ocasions de gol per part de tots dos equips.

ESPANYA, 3 - CALA D'OR, 0

Espanya: Salvà, Jaume (Romero), Andreu (Marín), Cosme, A. Martí, J. Clar, A. Clar, Magaña (Adrover), Cantos (Cardell), S. Martí i Ferretjans.

Gols: 1-0, min. 28; S. Martí, 2-0, min. 38; Cantos, 3-0, min. 60; Magaña.

Comentari: Un fàcil triomf del líder sobre el penúltim classificat en un encontre en el qual el que va destacar més va ser, sense dubtes, el tercer gol, marcat per Miquel Magaña quan va transformar una falta de manera magistral. L'equip dirigit per Miquel Adrover, que va ser segon entrenador de l'Espanya la temporada 1982/83, va oferir poca resistència i això va permetre al mister local Joan Llompart, de moure tota la banqueta exceptuant el porter suplent, el juvenil Mestre. Hem de dir, finalment, ja que parlem de porters, que en aquest partit la porteria local va ser defensada pel jove Salvà el qual va jugar així el seu primer partit complet.

ATC. RAFAL, 1 - ESPANYA, 2

Espanya: Salvà, Jaume, Andreu, Cosme, A. Martí, J. Clar, Marín, Magaña, Cantos, S. Martí i Ferretjans (A. Clar).

Gols: 0-1, min. 38; Magaña, 0-2, min. 62; Magaña, 1-2, min. 90; Torres.

Comentari: Primera part de domini altern però amb clares ocasions per part visitant sobretot de Magaña ja que en una d'aquestes va ser el gol i una altra va ser tornada pel pal. En el segon temps va començar dominant l'Atlètic Rafal encara que el major perill era a base de bombar des de la defensa. El segon gol de Magaña va ser decisiu ja que el quadre local només va reaccionar aconseguint el gol quan ja es complia el temps reglamentat.

ESPANYA	19	12	5	2	48	26	29	+11
Pollença	19	11	5	3	48	17	27	+7
Calvià	19	10	6	3	35	20	26	+6
Montuïri	19	7	9	3	28	22	23	+5
Gènova	19	7	9	3	21	17	23	+3
Murense	19	6	10	3	32	20	22	+2
Binissalem	19	7	8	4	20	21	22	+4
R. Victòria	19	8	5	6	31	27	21	+3
Andratx	19	8	4	7	28	24	20	
AT. Rafal	19	9	2	8	28	24	20	
La Unión	19	8	4	7	25	25	20	
Campos	19	6	7	6	23	17	19	-1
Santanyí	19	5	7	7	35	27	17	-1
Alcúdia	19	5	7	7	22	28	17	-1
Alaró	19	7	3	9	17	26	17	-1
Consell	19	5	6	8	23	31	16	-4
Felanitx	19	3	9	7	22	32	15	-3
Xilvar	19	3	5	11	19	42	11	-7
Cala d'Or	19	2	4	13	16	47	8	-12
V. de Lluc	19	1	5	13	9	37	7	-11



ETERNA, S.A.
Compañía de Seguros

Obre noves oficines per estar prop de vostè i oferir-li els nostres serveis amb la major professionalitat.

Aprofiti la nostra proximitat i s'informi sobre els nostres productes. Són del seu interès



*Seguro
Multirriesgo
Familiar*

Funerària Nostra
Senyora de Lluc
Santa Maria

ACOSTAU-VOS

Informació: SEBASTIÀ SALVÀ BALLESTER
C/ Mateu Monserrat, n° 19. Tel. 66 13 38
(Llucmajor)

FUNERÀRIA
Nostra Senyora de Lluc
A. SASTRE

C/ Revella 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)



A partir del 12 de maig el Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atendrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Llucmajor)

Cadets CD Espanya I Regional

Un treball ben fet



Cadets C.D. Espanya Temporada 1992-93

Joaquín

Després d'haver-se disputat 17 jornades del Campionat de Primera Regional Cadete, en el grup A, ja podem fer un petit balanç del que s'ha demostrat fins a aquests moments i hom arriba la conclusió que per ara es fa un treball ben fet a les ordres de l'entrenador Julià Ferragut.

Cal destacar la gran companyonia que hi ha a l'equip i la il·lusió amb què juguen cada partit. Quan al joc s'ha de dir que s'intenta jugar la pilota al primer toc i cercant el joc per les bandes, a més de la pressió que s'exerceix en tot el camp.

ELS JUGADORS

Pere Janer, J. David Lagüela, Pere Muñoz, Bartomeu Gelabert, Felip Jaume, Gabriel Moragues, Antoni Iraola, Antoni Mut, Antoni Ferragut, Gabriel Tomàs, Ramon, Carmona, Bartomeu Adrover, Antoni Almagro, Rafel Gelabert, Joan Ferretjans, Josep P. Borrás, Jaume Maimó i Francesc Amigual.

L'entrenador, com hem esmentat abans, és en Julià Ferragut i com a delegats figuren Gabriel Moragues i Antoni Mut.

PARTITS I GOLS

Primera volta:

Cardassar, 4 - Espanya, 2 (A. Mut i A. Ferragut)
Espanya, 2 - Patronat, 0 (A. Mut i A. Ferragut)
Margalidà, 1 - Espanya, 3 (G. Moragues, B. Gelabert i A. Ferragut)
Manacor, 6 - Espanya, 1 (R. Carmona)
Espanya, 2 - B. Ramon Llull, 0 (A. Mut i R. Carmona)
Campos, 2 - Espanya, 3 (B. Gelabert 2 i A. Mut)
Espanya, 2 - Montuïri, 1 (A. Mut i A. Ferragut)
Badia Cala Millor, 0 - Espanya, 3 (A. Ferragut 2 i A. Mut)
Espanya, 0 - Pobler, 0
Espanya, 1 - Xilvar, 1 (A. Mut)
Murer, 4 - Espanya, 0
Espanya, 0 - Sallista, 1
Binissalem, 3 - Espanya, 1 (B. Gelabert)
Espanya, 2 - Alcúdia, 2 (J.D. Lagüela i A. Iraola)

Segona volta:

Espanya, 3 - Cardassar, 0 (A. Mut, P. Muñoz i A. Ferragut)
Patronat, 2 - Espanya, 1 (A. Ferragut)
Espanya, 2 - Margalidà, 1 (F. Jaume i A. Iraola)

CLASSIFICACIÓ

Onze partits li queden al CD Espanya per finalitzar el campionat, quan escrivim aquestes línies un dia abans del 6 de gener, festivitat els Reis. Per tant, la classificació en aquests moments és la següent:

Manacor	17	15	2	0	80	13	32
Pobler	17	12	3	2	63	14	27
Alcúdia	17	9	4	4	37	27	22
Patronat	17	9	3	5	35	25	21
Espanya	17	8	3	6	28	28	19
Montuïri	16	7	4	5	34	32	18
Murers	17	6	6	5	19	19	18
Juv. Sallista	17	6	5	6	19	15	17
Cardassar	17	6	4	7	33	39	16
Campos	16	7	2	7	37	35	15
Margalidà	17	5	2	10	19	39	12
Badia CM	16	3	4	9	19	39	12
Xilvar	17	3	3	11	23	50	9
B. Ramon Llull	17	4	1	12	26	54	9
Binissalem	17	1	4	12	16	56	6



**CENTRE ÒPTIC
EXPOLENT**

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 66 06 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Benjamins CD Espanya Grup VII

Abans de les festes de Nadal i Cap d'Any, els nostres benjamins jugaren un difícil encontre a domicili contra el segon classificat, el Porto Cristo. Aquest encontre fou difícil per dues raons ben senzilles: d'una banda, la clara superioritat dels del port de Manacor i d'altra, el negatiu arbitratge que va passar per alt tot allò que li va semblar, només si era a favor dels locals. El resultat va ser un 1-4 ben previsible i el gol local fou marcat per Sebastià Canyelles.

Una setmana més tard, els benjamins del CD Espanya es desplaçaren a Petra per jugar contra el cuer. Un encontre que no presentava cap dificultat a causa de la superioritat tècnica dels jugadors llucmajorers. I això va fer possible un resultat amb molts gols per part de l'equip visitant: 0-7, gols marcats per Guille (3), Secilla (2), Rafita Ramos i Oscar.

Durant les festes, els més petits del nostre futbol han fet vacances, si bé han continuat amb els entrenaments i el darrer partit jugat va tenir lloc diumenge, dia 3 de gener d'aquest any nou. Partit disputat a Capdepera contra l'Escolar, un equip amb unes condicions de joc molt semblant al nostre, per tant era un encontre que tant es podia guanyar com perdre (recordem que a la primera volta el resultat va ser Espanya, 3 - Escolar, 0). El primer temps va ser de clar domini local amb una pressió constant que obligava als espanyistes a defensar-se així com podien i es va arribar al descans amb el resultat de 2-0. A la segona meitat, però, la cosa va ser més igualada i els benjamins llucmajorers varen pressionar molt més de manera que, després d'un córner, un xut fortíssim de Rafel Garcias va aconseguir el 2-1 definitiu.



B. Manresa, R. Garcias, R. Ramos i S. Canyelles.

Va ser una llàstima que l'Espanya tengués temps per empatar el partit ja que encara queden alguns encontres difícils i un empat a fora hauria suposat pujar algú esglaiat a la taula classificatòria. El conjunt de benjamins entrenat

per Jaume Manresa, ajudat per Francesc Magaña i Mateu Rigo, ha millorat moltíssim respecte del començament de lliga, el conjunt comença a entendre's i regularment comencen a fer algunes jugades ben interessants; no obstant això, i segons l'opinió d'entrenadors, delegats i públic, hi ha una manca d'agressivitat que altres equips no tenen i el joc tan net dels nostres benjamins impedeix en moltes ocasions de marcar més gols.

L'equip és bastant homogeni respecte dels jugadors, si bé cal destacar la figura de Rafita Ramos, un allot que té unes aptituds extraordinàries per jugar a futbol, que dona tot quant pot i que, naturalment, s'ha convertit en el jugador estel·lar dels benjamins del CD Espanya.

Jaume

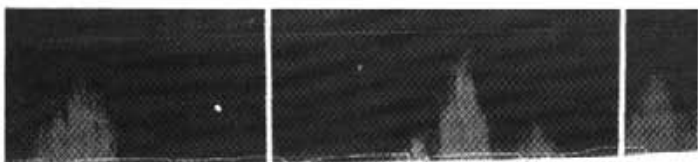
Escola de Futbol Llucmajor

Enguany és el tercer any que Llucmajor compta amb una ESCOLA de FUTBOL per a nins de 5 a 9 anys, ja que després d'aquesta edat passen a les files de l'equip benjamí.

Aquesta va ser una iniciativa de Julià Ferragut encoratjat sobretot per Pep Mòjer, un home que va acabar de donar l'empenta a aquest projecte subvencionant-lo.

Són 26 els nins entre les edats esmentades anteriorment que cada dimarts i dijous, de les 8 a les 9 del capvespre, aprenen la tècnica de la pilota i són ensenyats a jugar a futbol de les mans de dos bons esportistes que són en Julià Ferragut i en Marc Vidal.

L'any passat, aquest grup de nins tan joves



varen ser els campions de les Olimpíades de Valldemossa que cada any es duen a terme.

L'alumnat de l'escola de futbol Llucmajor paga una quota mensual de 1.200 pessetes que s'inver-

teixen per a l'ensenyament d'aquest esport (compra de pilotes, camisetes, etc.) si bé reben una petita subvenció per part de l'Ajuntament així com un regal de camisetes per part de «SA NOSTRA» Caixa de Balears.

L'ambient de l'Escola és boníssim i els entrenadors estan molt satisfets de la col·laboració que tots els pares i mares ofereixen des de l'inici del curs (octubre) fins al final (juny) coincidint més o menys amb el curs escolar.

Des d'aquestes planes elogiam la bona tasca de Julià Ferragut i de Marc Vidal i els encoratjam a continuar l'ensenyament d'aquest esport tan practicat al nostre terme.

J.M.

Atletisme/68 Edició Jean Bouin

La gran festa de l'atletisme a Montjuïc va tenir nom Ilucmajorer

La cursa més important per clubs que se celebra a Espanya

La 68 Edició de la «Jean Bouin», disputada el mes passat en el circuit del Parc de Montjuïc, va tornar a ser un èxit de participació. Milers d'atletes de totes les categories, des dels benjamins fins als veterans, passant pels minusvàlids, varen prendre part a aquesta prestigiosa prova barcelonina, la més antiga de les que es disputen al nostre país sobre asfalt i on participen atletes de tots els punts de la geografia espanyola, com els mallorquins, sobretot els del Colònia Pollença que entrena Miquel Bujosa. Aquests varen deixar el pavelló mallorquí com mai no havia quedat abans i en aquest equip destaquen alguns corredors de s'Arenal i de Llucmajor.

GUILLEM MORENO

Aquest jove del club Atletisme Colònia Pollença, va esdevenir el primer atleta mallorquí guanyador de la «Jean Bouin» en la categoria aleví el qual va batre a l'sprint final, el co-

rredor de Cantàbria, Andrés Sañudo, deixeble del campionissim José M. Abascal.

C.A. COLONIA POLLENÇA

El treball de Miquel Bujosa comença a donar fruit en el Colònia Pollença i com a exemple, donarem la classificació dels seus atletes a la cursa més important per clubs que es disputa a Espanya:

Cadette masculí (1977): 2n. David Ordóñez. 10è. Joan Quintana. 21è. Víctor Vallejo. 46è. Pablo Vallejo i 65è. David Alcolecha. Sobre 170 classificats.

Aquest bon resultat a Cadettes els va permetre de quedar primers per equips.

-Cadette masculí (1978): 27è. F. Molina. Sobre 175 classificats.

-Infantil masculí (1979): 6è. E. Barrientos. Sobre 202 classificats.

-Infantil masculí (1980): 4t. Jaume Quetglas. Sobre 176 classificats.



Els Ilucmajorers del Colònia Pollença tingueren una destacada actuació en la 68ª Edició de la Joan Bouin celebrada a Barcelona en el Parc de Montjuïc.

-Infantil femení (1979/80): 57ena. Joana M. Quintana. Sobre 263 classificats.

-Aleví masculí (1981): 1r. Guillem Moreno. Sobre 193 classificats.

-Aleví femení (1981/82): 4a. Vanessa Barrientos i 63ena. Catalina Manresa. Sobre un total de 203 classificades.

-Benjamí femení (1983/84): 2a. Verònica Molina. Sobre 91 atletes classificades.

També varen tenir una actuació excel·lent Eva Moreda a Cadettes femenins (1977/78), que va quedar en segona posició i Miquel Mesquida (1979) el qual es va classificar en tercer lloc, tots dos del club Atletisme Palma, entrenats, juntament amb altres, per Pere Carter.

C.A. PALMA

Tomeu Sbert

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

**ZANOQUERA
GARCIA**

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)



La Palmera
es fasser

Historiador Terraza, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Mes de desembre '92

NAIXEMENTS

-Maria Coloma Fullana i Oliver, filla de Joan i Dolors, nasqué el 5-12-92

-Josep Morcillo i Llinás, fill de Tomàs i Antònia nasqué el 6-12-92

-Laura Cano i Cabrera, filla de Francesc i Maria Francesca nasqué l'11-12-92

-Jaume Porcel i Cifre, fill de Guillem i Maria Magdalena, nasqué l'1-12-92.

-Rafel-Custodio Ordóñez i Valenzuela, fill de Rafel i Mercè, nasqué el 18-12-92

-Marina López de la Tajada, filla de Francesc i Marta, nasqué el 25-12-92

-Catalina Maria Llompart i Vidal, filla de Guillem i Agnès, nasqué el 27-12-92

MATRIMONIS

-Josep Mestre Noguera i Antònia Cardell Bauzá, es casaren el 8-12-92 a l'església de Sant Miquel

-Josep Jareño Muñoz i Elvira Sánchez Ropero es casaren l 31-10-92 a l'església de Sant Miquel. (MES D'OC-TUBRE)

-Joan Torres Cano i Maria Francesca Ariza Vidal, es casaren el 19-12-92 a l'església de Sant Bonaventura.

-Faust Kikolaus Helmut i Kreische Ulrike Hedwig Garcia, es casaren el 17-12-92 al Jutjat de Pau.

DEFUNCIONS

-Salvador Berenat i Miró, morí el 4-12-92 als 60 anys.

-Francesc González de La Torre, morí l'11-12-92 als 41 anys.

-Domingo Jacinto Gañán, morí el 24-12-92 als 87 anys.

-Gori Salvà i Mòjer, morí el 25-12-92 als 20 anys.

-Joan Amengual i Rosselló, morí el 25-12-92 als 20 anys.

-Joan Josep Martínez Vaquer, morí el 25-12-92 als 19 anys.

ANTÒNIA ISERN

major

ret

Perruqueria unisex

C/ MAJOR, 7 . LLUCMAJOR . ☎ 661359

NAIXEMENTS

	NINES	NINS	TOTAL
Gener	7	5	12
Febrer	2	3	5
Març	2	4	6
Abril	2	4	6
Maig	5	5	10
Juny	4	3	7
Juliol-Agost	6	7	13
Setembre	3	11	14
Octubre	4	8	12
Novembre	0	3	3
Desembre	4	3	7
	39	56	95

*Total de naixements any 1992: 95.

Nins: 56

Nines: 39

*Mes amb natalitat més alta: Setembre

*Mes amb natalitat més baixa: Novembre

MATRIMONIS

Gener.....	1
Febrer.....	7
Març.....	3
Abril.....	3
Maig.....	3
Juny.....	4
Juliol-Agost.....	11
Setembre.....	11
Octubre.....	8
Novembre.....	4
Desembre.....	3
	58

*Total de matrimonis any 1992: 58

DEFUNCIONS

	HOMES	DONES	TOTAL
Gener	5	4	9
Febrer	3	5	8
Març	7	4	11
Abril	5	5	10
Maig	3	2	5
Juny	4	1	5
Juliol-Agost	4	5	9
Setembre	4	2	6
Octubre	2	3	5
Novembre	1	2	3
Desembre	6	0	6
	44	33	77

*Total de defuncions any 1992: 77

Homes: 44

Dones: 33

*Mes amb mortalitat més alta: Març

*Mes amb mortalitat més baixa: Novembre

Dades del Jutjat de Lluçmajor



Pes Forat des moix

A aquesta mateixa secció denunciarem l'abandonament en què es trobava l'aljub públic del camí de Son Marrano.

També des d'aquesta secció volem lloar la tasca de neteja que s'ha fet, cosa que creim que contribuirà a la seva conservació.

Hi ha algú regidor a l'Ajuntament que a més de xerrar, llegeix i escolta.

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rlgo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dímarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

Sopa de lletres

A	M	A	D	I	B	G	M	D	I	N
S	N	E	P	C	O	W	C	P	D	A
E	O	J	A	G	T	J	V	I	F	X
L	L	C	O	J	I	G	N	B	J	S
L	L	I	P	E	F	T	D	N	L	C
E	I	A	A	M	A	B	H	L	P	H
T	M	O	N	A	R	H	I	S	X	A
S	O	C	X	G	R	N	E	O	G	I
O	N	J	E	D	O	P	H	B	M	C
C	A	D	T	C	N	N	E	R	A	N
I	D	M	A	M	S	M	I	A	N	Y
T	A	J	O	B	O	H	G	S	C	I
B	X	V	F	O	A	T	B	S	S	Y
V	F	T	A	R	O	N	J	A	D	A
E	T	D	Z	T	F	J	I	D	Z	E
P	A	N	T	A	U	B	U	A	J	D

10 menjars i begudes típiques d'una Torrada

Solució del mes passat

Piano	Trompa
Clarinet	Trombó
Saxòfon	Viola
Trompeta	Violoncel
Violí	Contrabaix

COLORINS

MODA
INFANTIL



C/. D'es Vall, 107

66 27 26

LLUCMAJOR - MALLORCA

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

Especialitats: TAPES I
BERENARS

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43



És l'hora indicada: cal travessar la porta. Immediatament em sent submergida dins un altre món, acompanyada per l'olor de la cera calenta. Apareix una persona que m'inspira tranquil·litat: ella és n'Antolina Cayuela, experta en l'art d'embellir cossos.

Donant-li la mà ella serà qui em guiarà dins l'univers d'ombres diverses i masses de partícules de colors, sota el signe dels raigs UVA. Entre cremes i potingues ella, coneixedora dels principis estètics, em portarà cap a la transformació de la façana humana.

No deixis passar el temps, millora el teu look.

XI



DICCIONARI D'AMORS I OFICIS



AUTO-ELECTRIC
Barcelona



Baterías

Turismo
Heavy Duty
Moto

BOSCH 



GRATIS PER LA COMPRA D'UNA BATERIA



Las tres generaciones del Volkswagen «Golf» desde 1974 hasta 1991 cuando apareció la última

Un vehículo con historia

Desde 1974 se han producido 13 millones de unidades de este coche



SEAT

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18